

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Arengukava ajalugu

Viimsi külanõukogu asus 1990. aastal koostama oma esimest arengukava. Millisena kavandati valla pikaajalist arengut 33 aastat tagasi? **Loe lk 3**

Lahe Pood Leppneemes

Oktoobri keskel avas Leppneemes ukseid Lahe Pood. Tegu on 24/7 töötava kauplusega, kus müüakse nii piimatooteid, magusaid ja soolaseid snäkke kui ka kuuma kohvi. **Loe lk 7**

Noor klaverivirtuoos esitleb debüütalbumit

Viimsis sircunud **Tähe-Lee Liiv** annab oma 20. sünnipäevaks välja debüütalbumi Arvo Pärdi klaverimuusikaga. Plaadiesitluskontsert toimub Viimsi Artiumis. **Loe lk 10**

Püüsi kool tähistas oma 30. sünnipäeva Viimsi Artiumis toimunud kontserdiga. Loe lk 13 >>>

VIIMSI UISUVÄLJAK

Randvere tee 9b, Viimsi Rimi taga

avatud
kuni 18. veebruarini

E-N 10–20
R-P 10–22

ICE CYCLE

GMP GRUPP

VIIMSI
VALD

JUHTKIRI

Viimsi vald vaatab tulevikku

Vallavolikogu kinnitas oma oktoobrikuu istungil Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia. Meie vald sai endale arengustrateegia aastani 2045 ja tegevuskava, mis koos moodustavadki arengukava ning eelarvestrateegia aastateks 2024–2028.

Kui seni kehtinud arengukava kattis mõneaastast perioodi ja seda uuendati igal aastal, siis nüüd hakkame strateegiat üle vaatama pikemate ajaperioodide järel ning iga-aastaselt kuuluvad uuendamisele selle tegevuskava ja eelarvestrateegia.

Milline siis on meie valla pikaajaline arenguvision ja kuhu me tahame 2045. aastaks jõuda?

Ainulaadse asukohaga Viimsi vald, kus mets ja meri põimuvad kaasaegse elu- ja ettevõtluskeskkonnaga, on elamiseks parim paik. Nimetatud visioon seob ühtseks tervikuks viimsilastele väga olulise looduskonnaga ning kaasaegse elu- ja ettevõtluskeskkonna.

Selle aasta 1. novembri seisuga on Viimsi ametlikuks elukohaks 22 672 inimesele. Julgen öelda, et valdavale osale viimsilastest meeldib siin elada. Viimsilased on väga huvitatud oma kodukoha arengust ja seepärast osaleti ka aktiivselt strateegia koostamise protsessis. Kogukonnal on väga selge arusaam sellest, milline võiks meie kodukoht olla paari-kolmekümne aasta pärast.

Kogukonnal on väga selge arusaam sellest, milline võiks meie kodukoht olla paari-kolmekümne aasta pärast.

Valminud strateegias on kõik väljakäidud mõtted ja ideed püütud siduda üheks tervikuks. Seal on visiooni saavutamiseks seatud viis strateegilist sihti: terved ja hoitud inimesed ning tugevad ja turvalised kogukonnad; looduse ja ehitatud keskkonna kooskõla; jätkusuutlik elukorraldus; mitmekülgset õppimis- ja arenguvõimalused; tarkuse-, loovuse- ja innovatsioonikeskus. Sihtide juurde on omakorda sõnastatud strateegilised eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud tegevussuunad ning tegevuskavas on toodud lähiaastateks kavandatud tegevused nende eesmärkide saavutamiseks.

Millised märksõnad iseloomustavad Viimsi arengut järgmisel viiel aastal? Soovitan kõigil arengustrateegia tegevuskavaga ise põhjalikult tutvuda, aga esile võib tuua järgmist. Jätkub täiendavate liikumis- ja sportimisvõimaluste loomine, koostöös riigiga kavandame uusi teenuseid eakatele, rajame keskuse erivajadustega inimestele, võtame laiemalt kasutusele erinevad ennetusprogrammid, koostame avatud valitsemise tegevuskava, muudame visioonipäeva igal aastal toimuvaks kogukonnaürituseks, jätkame tegevusi vee kättesaadavuse tagamiseks, vähendame oluliselt valgustamata teede arvu, rajame piirkondlikud ühistranspordi sõlmkeskused, koostöös riigiga kavandame valda rongiühendust, edendame ringmajandust, arendame sadamaalasiid, jätkame uute kohalike kaitsealade loomist, rajame uusi parke ja kogukonnaeasid, arendame mitmekülgset õpikeskkonda ja loome uusi võimalusi kultuurielus osalemiseks, koostame uue üldplaneeringu, aitame kaasa ettevõtluse arengule.

Kuna üha enam viimsilasi soovib, et meil oleks rohkem kodulähedasi töökohti, on igati loogiline, et toetame ettevõtluspiirkondade väljaarendamist ja soodustame vastavate planeeringute eeljärgjekorras menetlemist. Eelöeldust tulenevalt otsustasime, et järgmine aasta saab Viimsis olema ettevõtlusaasta.

Arengukava elluviimine toimub käsikäes valla uue üldplaneeringu koostamisega. Viimane on ülioluline valla pikaajalist ruumilist arengut määrav dokument ja elanike jätkuv aktiivne osalemine selle koostamisel on väga oodatud.

Soovin tänada kõiki, kes andsid oma panuse meie valla arengudokumentide koostamisse: elanikke, ettevõtjaid, vallavolikogu liikmeid ja vallavalitsuse ametnikke! Ühiselt püstitatud eesmärgid seovad kogukonda ja tagavad meile just sellise elu- ja ettevõtluskeskkonna, mida me soovime.

Illar Lemetti
vallavanem

VIIMSI VALLA ARENGUSTRATEEGIA AASTANI 2045

VISIOON:

Ainulaadse asukohaga Viimsi vald, kus mets ja meri põimuvad kaasaegse elu- ja ettevõtluskeskkonnaga, on elamiseks parim paik.

Viimsi Teataja

www.viimsivald.ee

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007, e-post jane.saks@viimsivv.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trükk toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjaks.ee
Kojukanne: Eesti Post AS, tel 661 6616 E–R kell 9–20, L–P ja riigipühadel kell 9–15, e-post info@omniva.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infotehnikate digiarhiivi vaata veebist aadressil viimsivald.ee/viimsi-teataja/arhiiv.
Ajalehe järgmine number ilmub 1. detsembril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 22. november kell 15.

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil teataja@viimsiteataja.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**. Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Millest unistati Viimsis 33 aastat tagasi?

TAGASIVAADE Käesoleva aasta oktoobris kinnitati Viimsi valla pikaajaline arengustrateegia aastani 2045 – see on hüpe 22 aastat tulevikku. Millisena aga kavandati valla pikaajalist arengut aastal 1990?

Alar Mik
abivallavanem

Viimsi külanõukogu asus 1990. aastal koostama omale esimest arengukava. Oli suurte muutuste aeg, oli valdade taastamise aeg. 13.11.1990 toimunud Viimsi küla RSN istungjärgule esitati kinnitamiseks “Viimsi külanõukogu (vala) arengukava”, kuhu valla nimetus on juba sulgudes lisatud. Järgmisel kuul taastatigi Viimsi vald.

Arengukavas tuuakse välja, et kohaliku omavalitsuse peamise ülesandena nähakse Viimsi valla elanikkonna kommunaal- ja sotsiaal-kultuurilise teenindamise ning keskkonnakaitsealaste küsimuste lahendamist. Olulise peatüki moodustas selle kõrval haridus. Rõhutatud on ka infrastruktuuri tähtsust, kaubanduslikku teenindamist, teehoidu, hoonete rajamist. Tuuakse välja, et vallavalitsuse koordineeriv osa on hädavajalik. Vastloodud vallale ei kuulunud ühtegi asutust. Suurem osa sotsiaalsfääri asutusi tegutsesid kolhoosi juures.

Kavandati nii lähiaastate investeeringuid kui ka pikaajalisi tegevusi. Tegevustelgesid valla arengukavale ei seatud, mistõttu saab seda pidada pikaajaliste põhimõtete järgi ka valla pikaajaliseks arengukavaks. Mõne tegevuse elluviimine on tänapäevalgi aktuaalne.

Milline oli Viimsi aastal 1990?

Alaliselt elas Viimsis 1.01.1990 seisuga 4877 inimest, neist pensionäre 735. Keskus paiknes Haabneemes, külanõukogu koosnes kahest alevikust ja 14 külast (lisaks Naisaar). Laiaküla Viimsi valla koosseisus ei nimetata. Viimsis asus rohkelt erinevaid nõukogude armee baase ja kordoneid, külanõukogu aladel paiknes 251 sissekirjutatud sõjaväelast ja pereliiget.

Viimsi territooriumil tegutsesid S. M. Kirovi nimeline Näidis-kalurikolhoos ja Pirita Lillekasvatuse Nädissovhoos ning Aianduse Konstrueerimise ja Tehnoloogia Büroo. Nimetatud kolm majandit olid peamised tööandjad – kokku 4708 töökohaga poolsaarel. Ka oli juba jõutud asutada 12 aktsiaseltsi ja tegutses 2 tootmiskooperatiivi.

1990. aastal oli vormistamisel 11 talu rajamine. Poolsaarel tegutses 54 aianduskooperatiivi, mis tõstsid suvehooajal elanike arvu mitme tuhande võrra. Lisaks kirjeldatakse, et Viimsi territooriumil on 130 pooleliolevat individuaalelamut ja toimus 30 suvila ümberehitamine elamuks.

Kaubanduse laiendamine ja rohkem müüjaid

Viimsi vallas tegutses kokku 8 kauplust (Rohuneeme, Haabneeme 2 tk, Lubja, Tammneeme, Leppneeme,

Prangli, Pringi suvekiosk). Arengukava toob välja vajaduse suurendada müügipindasid ja müüjate töökohtade arvu (sel hetkel oli kokku 18 kohta). Kaubanduse laiendamiseks kavandati perspektiivis välja ehitada uus Haabneeme kaubanduskeskus (toiduainete ja tööstuskaupade müügiks) ning väikeettevõtte Maitse baasil kauplus liha- ja piimatoodetele.

Teehooldus

1990. aastal loeti valla teedevõrgu pikkuseks 32 km. Teed kuulusid kolhoosile ja sovhoosile ning nende olukord oli rahuldav. Lisaks olid vallas ka riiklikud II kategooria maanteed, millest Randvere-Mähe tee (praegune Pärnamäe tee) oli aastast 1988 remondis. Miiduranna-Rohuneeme maantee (praegune Rohuneeme tee) olukord oli halb, kate oli amortiseerunud ja tee kitsas. Nenditi, et vastav projekt on olemas, aga remondiga alustatud ei oldud. Edasiseks oluliseks tegevuseks peeti lisaks teede remondile ka autotranspordi hajutamist ümbersõiduga Haabneeme alevikust (ilmselt praegust Hundi teed mööda).

Haridus

Vastloodud valla territooriumil asus kaks üldhariduslikku kooli: Viimsi keskkool ja Prangli 9-klassiline kool. Arengukavas nenditakse, et keskkool on ületanud koormuse ning 1990/91 õppeaastal ületas õpilaste arv 800 piiri. Tuuakse ka välja, et lähiaastatel kerkib üles vajadus kooli ümberkorraldamiseks kahes vahetuses. Prangli koolis käis 16 õpilast, tegutsesid liitklassid.

Arengukava esitab haridusvõrgu väljakujundamise kava, millega nähti ette, et koolid ja kultuurikeskused paiknevad ühes. Viimsi keskkoolis tegutsesid kõik põhikooli astmed ja gümnaasium. Algkooli osa teenindaks peamiselt Haabneeme alevikku ning põhikooli II aste ja gümnaasium külanõukogu tervikuna.

Haldusreformiga alustamisel oli kavas 1991. aasta I kvartalis tuua Viimsi keskkool ning Prangli kool valla munitsipaalalluvusse. Pike- maajalise ettepanekuna oli kavas luua algkooliõpetajaid ettevalmistav Viimsi õpetajate seminar, et kindlustada õpetajakaadri olemasolu. Arengukava sedastab, et koos koolivõrgu väljaehitamisega täieneb pedagoogide ja spordi- ning kultuuritöötajate kaader, mis humaniseerib seni valdavalt tehnokraatset sotsiaalset struktuuri külanõukogus.

Koolide ehitamise kava

Kavandati Püüsi 6-klassilise kooli rajamine koos võimla ja klubilise tegevuse ruumidega. Kooli teeninduspiirkonnana nähti Pringi, Püüsi ja Rohuneeme külasid (elanikke ca 800). Kooli juurde kuuluksid kolm 4-korterilist elamut õpetajatele ja teenindavale personalile. Projekt oli juba töös. Ehitustööde

maksumuseks hinnati 1,7 miljonit rubla ja ehituse algus oli kavandatud 1991. aasta II kvartalis (kool valmis 1993).

Kavandati ka Viimsi 6-klassilise kooli rajamine koos võimla, ujula ja ruumidega klubilise tegevuse jaoks. Kooli teeninduspiirkonnana nähti ette Viimsi alevik ja Miiduranna küla (elanike arv ca 1800). Viimsi kooli projekteerimine käis samuti ja selle valmimine oli kavas 1991. aasta II kvartalis. Ehitustööde maksumuseks hinnati 1,6 miljonit rubla, oli ka olemas peatöövõtja ja ehitustööde alguseks kavandati 1991. aasta IV kvartalit. Kolmanda ehitusena nähti ette Tammneeme 6-klassiline kool koos võimla ja ruumidega kultuuritegevuse jaoks. Kooli teenindanuks Tammneeme, Leppneeme, Randvere, Muuga ja Äigrumäe külasid (elanikke ca 500). Projekt valmis 1991. aasta lõpuks ja ehituse maksumuseks oli eelarvestatud 1,6 miljonit rubla. Töödega kavandati alustada 1992. aasta IV kvartalis. Kavandati ka Prangli koolihoone rekonstrueerimine ja võimla ehitus, lisaks kaks monteeritavatest elementidest õpetajate maja aastatel 1991–1992.

Spordihooned on aktuaalsed tänapäevalgi

Sportliku tegevuse arendamiseks olid 1990. aastal Viimsi külanõukogus Kirovi NKK staadion, laske tiir ja Viimsi keskkooli juures asuv spordikompleks (võimla, raskejõustikusaal jm). Arengukava kohaselt ei rahulda see sportliku tegevuse arengut, kompleks oli pidevalt hõivatud koolitundide või spordikooli treeninguteks.

Koolivõrgu loomine pidi looma head võimalused, aga probleemkohana tuuakse välja Viimsi alevik. Arengukavaga nähti ette Viimsi aleviku spordi- ja kultuurikeskuse ehitus, kus paikneksid mitmeotstarbeline aeroobika-, tantsu- ja spordisaal, ruumid klubiliseks tegevuseks, solaariumikompleks, väliujula, tennise, korv- ja võrkpalli väliväljakud. Projekt oli kavandatud valmima 1992. aastal, tööde eelarve oli 3 miljonit rubla ning tööde algus nähti ette 1993. aasta II kvartalis. Lisaks toodi välja vajadus laiendada spordikompleksi ja rajada sinna 25 m siseujula, maksumuseks kavandati 1 miljonit rubla.

Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne

Vallas paiknes toona Kirovi kolhoosi ravikeskus (praegune Fertilitas) ning lastesaanatoorium. Murekohana toodi välja, et kuna ravikeskus on kolhoosi poolt rajatud, siis teenindab see majandi liikmeid ja rohkem kui tuhandel elanikul tuleb eriarstide pool käia Tallinnas või Keilas. Kavandati ravikeskuse laiendamist (algus kavandati 1992. aastal), mis lahendaks ka kiirabi ruumid. 1990. aastal teinidas Viimsi külanõukogu Sakus asuv Harju kiirabi, mis jõudis kohale ühe tunniga. Sooviti teha koostööd Tallinna linnaga ning rajada ajutine kiirabibaas juba 1991. aastal.

Huvitav on näha, et kui muidu on arengukavas toodud maksumused rublades, siis haigla seadmete

Viimsi vald 1990. aastal

1990. aastal vallas tegutsenud erinevad tootmised ja tsehhid

S. M. Kirovi nim NKK ettevõtted ja tsehhid

- plekitsehh (Rohuneeme), 118 töötajat
- kalakulinaaria tsehh (Pringi), 58 töötajat
- aiand (Pringi), 63 töötajat
- šampoonitsehh (Pringi), 125 töötajat
- estosteriilitsehh (Pringi), 28 töötajat
- propolise tsehh (Pringi), 3 töötajat
- kalakasvatus (Pringi), 10 töötajat
- söödalilandite tsehh (Pringi), 30 töötajat
- kalatööstus (Haabneeme), 763 töötajat
- toiduainete ümbertöötlemine (Haabneeme), 62 töötajat
- ERK (Haabneeme), 358 töötajat
- puidutsehh (Haabneeme), 121 töötajat
- pesumaja (Haabneeme), 11 töötajat
- automajand (Haabneeme), 443 töötajat
- Viimsi plekitsehh (Haabneeme), 68 töötajat
- teenustööde paviljon (Haabneeme), 88 töötajat
- määrdeainete tsehh (Haabneeme), 9 töötajat
- keskuse farm (Lubja), 22 töötajat
- mehhaanika jaoskond (Lubja), 159 töötajat
- plekitsehi laiatarbe jaoskond (Lubja), 36 töötajat
- Tammneeme tootmisbaas (Tammneeme), 39 töötajat
- eksperimentaal laevaremonditehas (Miiduranna), 617 töötajat
- Püüniste tsehh (Miiduranna), 58 töötajat
- kolhoosi administratsioon (Haabneeme), 225 töötajat
- **Pirita LNS ettevõtted**
- loomakasvatus (Viimsi, Lubja), 30 töötajat
- põllundus (Viimsi, Lubja, Pärnamäe), 20 töötajat
- seemnekaubandus, müük (Viimsi), 222 töötajat
- aiandus (Viimsi), 150 töötajat
- kaubandus (Viimsi), 60 töötajat
- tööstuslik abitootmine ja remont (Viimsi), 34 töötajat
- sovhoosi administratsioon (Viimsi), 46 töötajat
- **Aianduse KTB ettevõtted**
- tootmine (Viimsi), 168 töötajat
- KTB administratsioon (Viimsi), 42 töötajat
- KOKKU 4708 töötajat

Viimsi valla territooriumil tegutsesid 1990. aastal kõik sotsiaalasutused S. M. Kirovi nimelise näidiskalurikolhoosi koosseisus:

- Viimsi keskkool – 768 kohta
- laste päevakodu (Piilupesa) – 240 kohta
- spordikool – 240 kohta
- kunstikool – 60 kohta
- ravikeskus – 90 voodikohta
- pansionaat “Rannapere” – 30 kohta
- lastesaanatoorium – 40 kohta
- muusikakool – 60 kohta
- muuseumid
- nendes töötas kokku 422 töötajat

ostuks oli kavandatud 100 000 FIMI (Soomemarka).

Juba 1990. aastal ennustati eakama elanikkonna kasvu ning soov oli arendada välja kvaliteetsema hoolduse osutamiseks ravikeskuse ja Rannapere baasil patronaazikeskus. Sellesse keskusesse sooviti koondada eakate ja invaliidide info seisundi, ravimite, vahendite, arstiabi ja olmeteeninduse vajaduse kohta. Lisaks toodi välja vajadus vastavalt valla rahaliste vahendite võimalusele teostada vanuritele ning invaliididele pensionide juurdemaks.

Teeninduse kavandamine

Haabneemes töötas teenustööde paviljon, kus ömmeldi meeste ja naiste ülerõivaid ja osutati juuksuriteenuseid ning maniküüri. Viimsi alevikus asus kompleksvastuvõtupunkt, mis võimaldas tellida naiste

ülerõivaid, pesti pesu, remondiks võeti telereid, raadioid ja kodumasinaid. Sarnase kompleksteenuste punkti soovis vald perspektiivis rajada ka Haabneeme.

Poolsaarel puudusid nõuetekohased ruumid posti- ja sideteenusele, ka polnud ruume hoiukassal ja pangal ning ühiskondlikul sööklal (tegutsesid majandite sööklad). Viimsi külanõukogul puudus administratiivhoone (tänapäeval valla-maja). Eelnimetaud küsimuste lahendamiseks oli kava kohaselt soov asutada 1991.–1994. aastatel aktsiaselts eelnimetatud objektide ehitamiseks.

Keskkonnakaitse viitas probleemidele sõjaväeosades

Valla keskkonna osas kirjeldatakse suurt tööstuslike objektide arvu, põllumajandusliku tootmisega seotud sõnnikuhoidlaid ning sõjaväeosade poolt tekitatud reostust õlihoidlates ja keemiaproduktidega ning puhastamata fekaalvete näol. Kirovi NKK ja Pirita LNS olid paigaldanud erinevaid puhastusseadmeid üle poolsaare. Viimsi aleviku reoveed suunati Tallinna. Kavandati vee korduvkasutuse protsessi, et puurkaevudest võetavat vett kokku hoida.

Kõige suurema kriitika sai arengukavas keskkonnakaitseküsimuste lahendamine sõjaväeosades. Sõjaväealadel oli pinnas reostunud õlidest, ümbruskonnas asuvate puurkaevude joogivees leidis juba naftaprodukte, reoveed lasti merre. “Äärmine lohakus, hoolimatus ja looduse reostamine toimub sõjaväeosa keemialaos,” tuuakse välja. Ette heideti ka seda, et poolsaarel laieneb sõjaväe raadioobjektide võrk, milliste mõju (magnetväljad, kiirgus jms) elanike tervisele ei ole uuritud. Eelnimetatud probleemide lahendamiseks sooviti abi Eesti Vabariigi Keskkonnakaitse Ministeeriumilt. Lisaks nähti ette lähimal ajal vajadus lahendada Haabneeme ja Viimsi alevike elumajade tsentraalne vesivarustus ja kanalisatsioon. Selle tarbeks oli projekteerimine tellitud.

Viimsi Arengufond arengukava finantseerimiseks

Arengukavas realiseerimiseks kaasis Viimsi kohalik omavalitsus kõik haldusüksuse majandid ja ettevõtted, kõrvale ei jäetud ka väikeettevõtteid ja aktsiaseltsi, samuti elanikkonda. Saavutati kokkulepe Viimsi Arengufondi moodustamiseks, mille kaudu pidi hakama toimuma arengukava projektide finantseerimine. Esimesena andsid nõusoleku fondi rahalisi ja materiaalseid vahendeid annetada kolm majandit ning firma Fortsius, toimusid läbirääkimised veel mitme ettevõttega. Fondi tegevus nähti arengukava järgi allutatada kohaliku omavalitsuse kontrollile ja fondi juhiks määrati Viimsi vallavanem.

Unistused olid suured, aga toona ei teadnud keegi, et ees ootasid rasked ajad, rasked otsused. Mitmed tegevused jäid ajalukku, palju sai valmis algselt kavandatud oluliselt pikema aja jooksul ja mõned tegevused on uuendatud kujul töös praegugi.

Teated

Algasid Jäätma tee ehitustööd

■ 13. novembril algasid Jäätma tee esimese etapi ehitustööd. Tööd on plaanis lõpetada 2024. aasta juulikuuks.

Ehitustööde käigus rekonstrueeritakse Jäätma tee sõidutee lõigus Randvere tee kuni Aruheina tee koos maa-aluste kommunikatsioonidega ja rajatakse kergliiklustee lõigus Randvere tee kuni Angervaksa tee.

Tööde käigus on plaanis rajada 6 meetri laiune asfaltkattega sõidutee ja 2 meetri laiune kergliiklustee. Lõigus Randvere tee kuni Angervaksa tee paigaldatakse sõidutee äärekivi koos sademeveesüsteemide ja restkaevudega, paigaldatakse uued truubid, sidekaablid ning haljastus.

Tööd viib läbi Nordpont OÜ ja omanikujärelevalvet teostab Arterega OÜ. Ehitusperioodil palume järgida piirkonnas kehtestatud ajutist liikluskorraldust ja kohalike elanike poolt palume mõistvat suhtumist.

Siim Jürima
teede vanemspetsialist

Jäätma tee. Foto: Maa-amet

Tänavavalgustuse arengukava avalik väljapanek

■ Volikogu uuendab tänavavalgustuse arengukava.

Seoses sellega oodatakse kõiki valla tänavavalgustuse valdkonna arengutele kaasa mõtlema ja ettepanekuid esitama vahemikus 15.–30.11 e-posti aadressile arengukava@viimsivv.ee. Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 4. detsembril kell 16 Viimsi vallamaja I korruse saalis. Uuendatud arengukava on kavas suunata volikogu detsembri istungile vastuvõtmiseks.

Alar Mik
abivallavanem

Viimsi valla tänavavalgustuse arengukavaga saab tutvuda kodulehel viimsi.ee. Foto: erakogu

Teehooldaja on talveks valmis

■ 16. novembril algas Viimsi valla teehooldelepingu järgi talihooldeperiood, mille raames Viimsi vald ja AS TREV-2 Grupp korraldasid talihooldetehnika ülevaatuse.

16. novembril tutvustati talihooldetehnikat ka kõigile huvilistele. Foto: Siim Jürima

Sellega näitas teehooldaja, et ta on valmis alustama talihooldega valla teedel. Hooldaja esitles hooldetehnikat ja brigaade, keda saab talviste ilmaolude korral valla teedel ja tänavatel kohata.

Talveperioodil on Viimsi valla teedevõrk jagatud 17-ks hooldepiirkonnaks, mille hulka kuuluvad ka Prangli saar ja Naissaar. Lume ja libeduse tõrjeks on pidevas valmisolekus 24 erinevat hooldemasinat, mis tegelevad sõiduteede, kergliiklusteede, parklate ja ülekäiguradade hooldamisega, ning 6 käsibrigaadi, kes tegelevad treppide ja bussipeatuste hooldamisega.

Siim Jürima
teede vanemspetsialist

Üldplaneeringu infokiri VIII

Üldplaneeringu koostamise käigus tuleb kaaluda ruumilisi lahendusi erinevatest aspektidest lähtudes ning tasakaalustada erinevate gruppide huve. Foto: Allar Lehtsalu

ÜLDPLANEERING Viimsi valla haldusterritooriumi üldplaneeringu koostamine kogub aina hoogu. Oktoobri lõpuks ootasime viimaseid ettepanekuid riigiasutustelt, naaberomavalitsustelt, taristuettevõtelt, kogukonna-organisatsioonidelt ja kaasatud isikutelt üldplaneeringu lähteseisukohadele ning keskkonnamõju ja muude asjakohaste mõjude strateegilise hindamise programmile.

Endrik Mänd
peaarhitekt

Tagasiside laekus kokku 24-lt asutusest ja isikult, sealhulgas kolmelt ministeeriumilt, üheksalt riigiametilt ja -asutusest, Tallinna linnalt, kolmelt taristuettevõtelt, Viimsi alevikuseiselt ja Miiduranna külaseltsilt ning kaheksalt eraisikult. Saabunud ettepanekud võib laias laastus jagada kolme kategooriasse: valdkondlik tagasiside ametiasutusest, kogukonna ootusi avavad ettepanekud asumiseltsidelt ning omanike ootusi kirjeldavad seisukohad eraisikutelt.

Tagasiside põhjal võib öelda, et nii üldplaneeringu lähteseisukohad kui ka keskkonnamõju ja teiste asjakohaste mõjude hindamise programm on koostatud põhjalikult, hõlmates valla arenguks olulisi teemasid. Kuigi tehti ka ettepanekuid, millest tulenevalt vajavad alusdokumendid täpsustamist, siis suur osa esitatud ettepanekutest käsitlevad üsna detailseid planeeringulahendusi ja tulevad sellisena kaa-

lumisele üldplaneeringu koostamise järgmistes etappides.

Järgmise sammuna analüüsimegi tagasisidet üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja mõjude strateegilise hindamise programmile ning avalikustame nende korrigeeritud lõppversiooni koos laekunud ettepanekutega valla veebilehel novembrikuu jooksul.

Üldplaneeringu koostamine on keeruline protsess, mille käigus tuleb kaaluda ruumilisi lahendusi erinevatest aspektidest lähtudes ning tasakaalustada erinevate gruppide huve. Ka üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja mõjude strateegilise hindamise programmile laekunud tagasisides on tõstatatud teemasid, mille puhul parimad planeerimislahenduse leidmiseks tuleb kaasata huvigruppe, kelle arvamused võivad erineda üsna suurel määral. Näiteks võib tuua idee süstikrongi ühenduse kavandamiseks lennujaama ja Tallinna kesklinnaga, kasutades olemasolevat raudteetaristust, mis ühest küljest võimaldaks mitmekesistada viimsilaste liikuvusvõimalusi, ent teisalt võib mõjutada raudteega vahetult külgnevate alade elukeskkonna kvaliteeti. Samuti on mõistev, et maaomanikul võib tekkida tõsine dilemma, kui juttu tuleb üldiste ruumipõhimõtete ja -väärtuste rakendamisest neile kuuluval maatükil.

Tulemas on infopäev

Head ruumiotused sünnivad teadmispõhiselt ning nende langetamiseks on oluline koguda võimalikult palju alusinformatsiooni, olgu siis uuringuid koostades või huvigruppe kaasates. 29. novembril on meil kavas korraldada Viimsi raamatukogus avalik

üldplaneeringu infopäev, kus tutvustame kahe olulise uuringu aluspõhimõtteid ning esitleme üldplaneeringu elektroonilist kaasamiskeskonda, mis jääb avatuks kogu üldplaneeringu koostamise perioodiks.

Stratum OÜ tutvustab suve jooksul Viimsi valla jaoks ette valmistatud liikluse strateegilise tasandi modelleerimise tööriista. Tallinna liikluse mudel on kasutusel olnud juba pikka aega, aja jooksul on seda täiendatud ning siiani oli kasutusel niinimetatud Suur-Tallinna liikluse mudel, mis hõlmas ka Tabasalu, Keilat, Sauet, Sakut, Jürit, Saha-Lood ning Maardut. Nüüd on mudelisse lisatud ka Viimsi valla teedevõrk ning autoliikluse esmane maatriks. Uuringu raames on läbi viidud ka täiendavad liiklusloendused, mille kohaselt on Viimsi liikluse mudel kalibreeritud septembrikuusse jääva sügisese liikluse tippaja järgi.

Veiko Sepp Tartu ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringu keskuselt (RAKE) räägib Viimsi valla ruumilise arengu võimalustest ja vajadustest algatatud üleriigilise planeeringu ning koostatava valla üldplaneeringu kontekstis. Milline ruum toetab elanike igapäevaelu praktikaid? Millised on elanike ootused elukeskkonnale? Milliseid piire seab ruumilisele arengule valla võimekus erinevaid võrgustikke ülal pidada ja arendada? Ettekandes arutletakse ka Viimsi valla territoriaalse arengu alternatiivsete stsenaariumite üle.

Üldplaneeringu infopäeva täpsustatud informatsiooni avaldame lähipäevil. Kui soovite üldplaneeringu koostamisel kaasa rääkida, siis hoiage end meie toimetustega kursis. Ootame aktiivset osavõttu!

Vallakantselei tööine aasta

KOKKUVÖTE Teatavasti taas-moodustati eelmisel aastal vallakantselei ning käesoleval aastal on töid ja toimetusi olnud omajagu.

Leevi Laever
vallasekretär

Peamisteks märksõnadeks on tänavu olnud vallavalitsuse eelnõude uue menetluskorra rakendamine, mille tulemusena on oluliselt paranenud eelnõude kvaliteet.

Kodaniku jaoks ei pruugi antud muudatus küll eriti nähtav olla, ent suhtluses teiste asutuste ja organisatsioonidega on see igati märgatav. Sel

aastal alustasime üldaktide ehk vallavolikogu ja -valitsuse määruste koostamist ja muutmist õigusloome tööplaanis alusel.

Edukalt viis valimiskomisjon läbi ka kevadel toimunud riigikogu valimised, kus olulist abistavat rolli täitis ka vallakantselei.

Täna on vallavolikogus menetluses külaseltsidele ja kogudustele toetuse andmise uus lihtsustatud ja selge kord. Samuti menetleb vallavolikogu põhimääruse muudatust, mille vastuvõtmise tulemusena saab võimalikuks küla üldkoosolekute ja saarte üldkogude kas osaline või täielik elektrooniline toimumine. Oluline eelnõu vallavolikogus on ka kaasava eelarve menetlemise uus kord, mis lisaks suuremale

summale muudab üsna oluliselt seniseid põhimõtteid ning lihtsustab nii eelarve ideede esitamist kui ka kogu menetlust tervikuna.

Lõpetuseks ka veidi numbraid. Lühike trükkimineku ajaks on toimunud 53 vallavalitsuse istungit, vastu on võetud 356 vallavalitsuse korraldust ja 21 vallavalitsuse määrust. Vallavolikogusse on edastatud 51 vallavolikogu otsuse ja 35 vallavolikogu määruse eelnõud.

Juba üsna pea on käes uus aasta oma uute väljakutsetega. Uued väljakutsed ootavad ees ka mind isiklikult. 19. november on minu viimane teenistuspäev Viimsi vallavalitsuses vallasekretärina. Täna kõiki viimsilasi, kellega ma olen viisil või teisel kokku puutunud!

Haabneeme päevakeskus. Foto: Ruslan Dontsov

Viimsi hoolekandekeskus sai esimese arengukava

ARENGUKAVA Viimsi vallavalitsus võttis 8. novembri istungil vastu Viimsi hoolekandekeskuse arengukava aastateks 2024–2030.

Linda Saarmets
kommunikatsiooni
peaspetsialist

Viimsi hoolekandekeskuse esimene arengukava sisaldab põhilisi arengusuundi ja tegevusvaldkondi aastateks 2024–2030 ning üldist tegevuskava aastateks 2024–2026. Arengukavaga võtab Viimsi hoolekandekeskus endale kolm peamist eesmärki:

1. hoolekandekeskus on nähtav, toetav ja konkurentsivõimeline töötaja;
2. pakutavad (huvi)tegevused on

mitmekülgsed ja kättesaadavad kõigile valla vanemaealistele;

3. hoolekandekeskus pakub professionaalseid ja kvaliteetseid hoolekandeteenuseid, teenused on kiirelt kättesaadavad.

“Hoolekandekeskus on valla kõige noorem hallatav asutus ja tegemist on keskuse esimese arengukavaga. Ma pean kõige olulisemaks, et keskus on koostöös oma partneritega sõnastanud väärtused, mis on vundamendiks, et arendada teenuseid, motiveerida töötajaid ja planeerida pikemaajalisi tegevusi. Keskuse väärtusteks on inimesekeskus, loovus, avatus ja koostöö ning professionaalsus ja uuendusmeelsus,” sõnas abivallavanem Katrin Markii.

Arengukavaga, mis toob välja ka hoolekandekeskuse senise tegevuse ning

analüüsib valla hallatava asutuse tegevuse seotust nii kohalike, riiklike kui rahvusvaheliste arengusuundadega, saab tutvuda valla kodulehel viimsi.ee.

Viimsi hoolekandekeskus loodi aastal 2021. Keskuse hallata on eakatele huvitegevust pakuvad päevakeskused Haabneemes ja Randveres. Hoolekandekeskus töötab avatud keskuse põhimõttel, kus ukSED on igapäevaselt avatud kõikidele soovijatele. Lisaks aktiveerivatele tegevustele pakub hoolekandekeskus ka koduteenust ja päevahoidu toimetuleku tuge vajavatele eakatele ning tugisikuteenust erivajadustega lastele ja täiskasvanutele. Lähiaastate suurimaks väljakutseks on erivajadustega inimeste keskuse loomine endisesse muusikakooli hoonesse ja hoolekandeteenuste arendamine.

Oled sel aastal sõeluuringu sihtrühmas?

■ Tervisekassa tuleb rinna-, emakakaela- ja jämesoolevähi sõeluuringute sihtrühma kuuluvatele inimestele meelde, et kuni selle aasta lõpuni on neil võimalik veel sõeluuringul osaleda. Kui kutset pole tulnud, tasub oma eesti.ee andmed üle vaadata.

Broneeri aeg sõeluuringule!

Foto: Tervisekassa

“Innustame aegu broneerima kõiki, kes kuuluvad sel aastal mõne vähi sõeluuringu sihtrühma, kuid pole veel jõudnud uuringul osaleda. Üle Eesti on veel igale sõeluuringule aegu saada,” ütles tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna.

Sageli tunnevad sihtrühma kuuljad muret, et nad pole sõeluuringul

osalemise kutset saanud. Kutsed saadetakse elektrooniliselt, kasutades selleks eesti.ee teavitusteenust. E-kutse saavad sõeluuringu sihtrühma kuuluvad inimesed, kelle eesti.ee e-post on suunatud oma isiklikule meiliaadressile või märgitud rahvastikuregistrisse. Kui kutset pole meilile tulnud, tuleb eesti.ee keskkonnas oma kontaktandmed üle kontrollida. “Kui mõne sõeluuringu puhul tekib aja leidmisega probleeme, võtke lahenduse leidmiseks kindlasti ühendust tervisekassa klienteendindusega numbril +372 669 6630,” julgustas Suurna.

Keda oodatakse 2023. aastal sõeluuringule?

• Rinnavähi sõeluuringule oodatakse 50–69-aastaseid naisi sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971 ja 1973.

• Emakakaelavähi sõeluuringule oodatakse 30–65-aastaseid naisi sünniaastaga 1958, 1963, 1968, 1973, 1978, 1983, 1988 ja 1993.

• Jämesoolevähi sõeluuringule oodatakse 60–68-aastaseid mehi ja naisi sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961 ja 1963.

Rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringut teostavate klinikute kontaktid ja üle Eesti sõitvate mammograafiabusside ajakava leiab kodulehelt www.tervisekassa.ee/soeluuringu-kontaktid. 20.–24. novembrini on mammograafiabuss Viimsi vallamaja ees (Nelgi tee 1). Registreerimine toimub telefonil 627 4470 (E–R kell 8.30–17).

Sõeluuringute kohta saab lisainfot küsida oma perearstilt või kirjutades info@tervisekassa.ee ning helistades 669 6630. Vaata ka lisaks www.sõeluuring.ee.

Evelin Kruusalu

Tervisekassa kommunikatsioonispetsialist

OTSIME EHITUSPROJEKTIDE SPETSIALISTI

kelle ülesanneteks on ehitisregistris projektide menetluste koordineerimine, sh projektide vastavuse nõuetele kontrollimine, ehitusprojektide läbivaatamise korraldamine, ehituslubade taotluste ja ehitusteatiste menetlemine ning ehituslubade vormistamine ehitisregistris.

Ootame sind kandideerima kui sul on kõrgharidus ja vähemalt 3 aastane töökogemus ehitusprojektide menetlemises, tunned valdkondlikku seadusandlust ja omad B-kategooria juhiluba. Oled osav keeruliste olukordade lahendamisel, hea pingetaluvusega, täpne, kohusetundlik, loov ja väga hea eesti keele oskusega ning valdad inglise keelt suhtlustasemel. Kandideerimisel tuleb kasuks kohalikus omavalitsuses töötamise ja ehitisregistri kasutamise kogemus ning vene keele oskus.

Pakume väljakutseterohket tööd ja suurepärast võimalust panustada Viimsi valla elukeskkonna parandamisse. Sind ootab kokkuhoidev meeskond ja toetav juht. Toetame sind su tööalases arengus ja anname võimaluse puhata 35 päeva aastas ning kasutada kolm tervispäeva vaimse ja füüsilise heaolu hoidmiseks.

Pakutav ametikoht asub Viimsis ja brutokuupalk on 2450 eurot.

Saada oma CV ja kandideerimisavaldus konkurss@viimsivv.ee hiljemalt **3.detsembriks** märgusõnaga **"ehitusprojektid"**.
Lisainfo: ene.l.valli@viimsivv.ee

OTSIME IT-SPETSIALISTI

kelle ülesanneteks on vallaülese arvutipargi, tarkvara-, telefoni-, ja printeri-süsteemide arenduse toetamine, hoolduse teostamine ning turvalise ja tõrgeteta toimimise tagamine. Lisaks moodustab olulise osa tööst IT-alase arendusprojekti Viimsi Digikool juhtimine.

Ootame sind kandideerima kui sul on IT-alane kutsekesk- või kõrgharidus (võib olla omandamisel) ja/või eelnev töökogemus IT- valdkonnas, oled administreerinud ja hallanud Microsoft 365, tegelenud arvutite paigaldamise ja igapäevase hooldusega, arvutikasutajate nõustamise ning tark- ja riistvara probleemide lahendamisega. Sobid meile hästi, kui oled valmis õppima, hea pingetaluvusega, täpne, kohusetundlik ja leiad keerulistes olukordades loovaid lahendusi. Sul on hea eesti keele oskus, valdad arvutisüsteemide haldamiseks vajalikul tasemel inglise keelt ja omad sõiduki juhtimisluba.

Pakume võimalust panustada innovaatilisust väärtustava valla infotehnoloogilisse arengusse, kaasaegseid töövahendeid ning erialaseid arengu- ja õppimisvõimalusi. Sind ootavad asjatundlikud, toetavad ja uuendusmeelsed kolleegid. Meie juures saad puhata 35 päeva aastas ning kasutada kolm tervise-päeva oma vaimse ja füüsilise heaolu hoidmiseks.

Pakutav töökoht asub Viimsis ja brutokuupalk on 2200 eurot.

Saada oma CV ja kandideerimisavaldus konkurss@viimsivv.ee hiljemalt **3.detsembriks** märgusõnaga **"IT-spetsialist"**.
Lisainfo: ivar.hendla@viimsivv.ee

Teade perearst Inna Viigi patsientidele

■ **Alates 1.01.2024 annan ma oma perearstinimistu üle noorele ja tublile kolleegile dr Meeli Maripuule.**

Seega muutub uuest aastast teie perearsti nimi. Vastuvõtu koht ja vastuvõttude kellaajad jäävad endiseks. Kontakttelefon ja pereõed ei muutu. Mina tänan teid usalduse ja hea koostöö eest!

Inna Viik
perearst

Randvere külavanemaks valiti Jaak Sepp

■ **13. novembril toimusid Randvere koolis Randvere külavanema valimised. Külavanema kandidaatidena olid end registreerinud Jaak Sepp, Kristlin Nagel ja Priit Robas.**

Kohale tuli 269 hääleõiguslikku inimest ning esimeses voorus andsid oma hääle 268 inimest. Hääled jagunesid järgmiselt: Kristlin Nagel sai 62 häält, Priit Robas 81 ja Jaak Sepp 125 häält. Teises voorus jagati välja 222 hääletusedelilt ning hääled jagunesid nii, et Jaak Sepp sai 152 ja Priit Robas 70 poolthäält. See tähendab, et Randvere uus külavanem on Jaak Sepp (fotol).

Vast valitud külavanema tänu sõnad lähevad tema perele, valijatele, teistele kandidaatidele ning vallale. "Täna teid kogu südamest usalduse ning kaasamõtle mis eest! Oli ju külaharva tahteavaldus selgeks signaaliks, et küla ootab muutusi. Samas nii suur aktiivsus ning soov kaasa lüüa võttis sõnatuks, seda ei osanud keegi oodata. Aitäh mu perele pühendumuse ning toetuse eest! Ühiskondlikuks tegevuseks kuluv aeg tuleb ju teie arvelt," tänas Sepp.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Randvere külavanema valimistel osales pea 300 randverelast.
Foto: Jane Saks

Muudatused maakonnaliinide liikumisteedes ja sõiduplaanides

■ **Seoses sadama trammitee ehitusega muutuvad Tallinnas alates 20. novembrist maakonnaliinide 102, 114, 115 ja 174 liikumisteed.**

Taastub tavapärase liikumistee Narva maanteele, lisaks korrigeeritakse mõnda algepeatusest väljumise kellaega. Marsruudi muudatusest tingituna nihkuvad ka teised liinil olevate peatuste läbimise ajad. Täpsemat infot saab kodulehelt web.peatus.ee.

Lisaks maakonnaliinidele muutub ka valla liini V4 üks hommikune väljumine kaks minutit varasemaks. Väljumine Viimsi keskuse peatusest kell 7.57 nihutatakse ajale kell 7.55.

Imre Saar
kommunaalteenistuse juhataja

Projekteerimistingimuste menetlemine

■ **Viimsi vallavalitsuse ehitus- ja kommunalosakond avalikustab projekteerimistingimuste eelnõud:**

1. Lubja külas Pärtlepõllu tee 3 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;
2. Pringi külas Rannakaare tee 6 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;
3. Pärnamäe külas Vehema tee 26 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;
4. Randvere külas Keiu tee 1 kinnistul üksikelamu laiendamiseks;
5. Rohuneeme külas Rohuneeme kalmistu 1 kinnistule puhke- ja tree- ning ala rajamiseks.

Omavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja § 31 lg 1 alusel ja avalikustab projekteerimistingimuste eelnõud valla kodulehel alates 20.11.2023.

uued vallakodanikud

- Maris Ollisel ja Kaarel Kivimäel sündis 10. oktoobril tütar **Marleen Kivimägi**.
- Laura ja Kevin Saarnal sündis 16. oktoobril poeg **August Saarna**.
- Viktoria ja Maksim Orlovil sündis 19. oktoobril poeg **Aaron Immanuel Orlov**.
- Liis Vaalmäel ja Siim Sool sündis 20. oktoobril tütar **Gabriella Soo**.
- Airi Hermil ja Rein Reinverkil sündis 29. oktoobril tütar **Emma Reinverk**.

Kohalike omavalitsuste tähtsus on suurenemas

Ettekande tegi OECD valitsemise ja strateegilise planeerimise üksuse juht Maria-Varinia Michlaun. Foto: Heiko Leesment

OMAAVALITSUS Tallinnas toimus 7. novembril visioonikonverents "Omavalitsus 2035", kus arutati selle üle, millised on kohalike omavalitsuste väljakutsed ja arengutrendid nii Eestis kui ka Euroopas.

Heiko Leesment
avalike suhete
osakonna juhataja

Konverentsi avanud regionaalminister Madis Kallase sõnul on Eesti kohalikele omavalitsustele juba täna küsimus, kuidas kohaneda rahvastiku vananemise, pöördumatu linnastumise, suureneva mobiilsuse ja ootustega personaalsetele teenustele. Ministri sõnul mõjutavad muutused majanduses ja energeetikas kohalikke omavalitsusi ning väga suures osas puudutab see rohekokkulepet ja digitaalseid arenguid. Kallase sõnul on oluline, et riik parandaks kohalike omavalitsuste kaasamist ja teeks tööd selle nimel, et Eestist ei kujuneks linnriik, mis ei ole hea ei pealinnale ega kaugematele omavalitsustele.

Konverentsil jagati ka Soome ja Rootsi näiteid. Soome kohaliku ja regionaalse valitsemise ministri Anna-Kaisa Ikoneni sõnul on Soome suurim probleem täna elanikkonna vananemine ja see, kuidas säilitada heaolu. Üksikainna sõda on tugevalt mõjutanud nende riigi majandust ja kuigi ühelt poolt tuleb teha tööd inimkesksemaks teenuste arendamiseks ja nende digitaliseerimiseks, tuleb samal ajal leida võimalusi kärbeteks.

Kohalikud omavalitsused Soomes ja Rootsis varieeruvad väga olulisel määral, seda nii elanikkonna kui ka võimekuste vaates. Selgelt on näha, et väiksemad omavalitsused on haavatavamad ja muutustega kohanemisel vajatakse oluliselt rohkem riigi tuge. Samas on näha ka seda, et lähiajal tuleb vastata küsimusele, kas omavalitsuste jätkamine samal kujul ja funktsioonidega on võimalik? "Tugevad kohalikud omavalitsused on need, millest võidavad kõik," ütles minister Ikonen.

Sarnaselt Eestile on ka Soomes vaja teha tööd oma idapiirile jäävate piirkondadega, millele on avaldanud tugevat mõju Vene piiri sulgemine. Piirkonna arengu ja majanduse elavdamiseks suunatakse sinna teadlikult rohkem Euroopa Liidu rahastusi ja investeeritakse näiteks transpordihendustesse

ülejäanud riigiga. Suurem fookus on ka sealse hariduse ja noorsootöö tugevdamisel.

Piirkondlik ebavõrdsus mõjutab meditsiiniteenuste kättesaadavust

OECD valitsemise ja strateegilise planeerimise üksuse juhi Maria-Varinia Michlauni sõnul on kogu Euroopa kontekstis lähiaja suurim probleem energiavaesus, mis süveneb pealinnadest kaugemale jäävates piirkondades. Kusjuures riikide võimekus neid kohalikke omavalitsusi toetada väheneb inflatsiooni tõttu.

OECD esindaja sõnul on näha suurenevat ebavõrdsust, mis peamiselt on seotud piirkondlike erinevustega inimeste sissetulekutes. Ka Eesti on riik, kus see ebavõrdsus on jätkuvalt tõusutrendis. Samas pole need muutused vaid majanduslikud, vaid omavad mõju ka sotsiaalsel tasandil ning teenustes, mida pakutakse. OECD monitorib näiteks haiglakohtade arvu 1000 elaniku kohta eri piirkondades. Näha on seda, et pealinnadest kaugemale jäävates piirkondades haiglakohtade arvud vähenevad.

Kaugemaid piirkondi ohustab lähitulevikus ka töökohtade kadumine, sest seal on enamasti vähem rohelisi töökohti, sest enamasti asuvad riikide äärealadel ka saastavamad töökohtad. Innovatsiooni kontekstis soovib OECD mõelda sellele, kuidas tagada ka sotsiaalset innovatsiooni tehnoloogilise innovatsiooni kõrval. Lähiaastatel tuleks suurendada riikides investeringuid transpordi ja infotehnoloogia valdkonda, mis võimestaks inimeste produktiivsust ja konkurentsivõimet. Valitsemisüsteeme tuleks tugevdada moel, mis võimaldab kohalikel omavalitsustel parandada oma otsustusportsesse. Selleks soovitas Maria-Varinia Michlaun liikuda edasi võrgustikul põhinevale valitsemisele, mis kaasaks riiki, regiooni ja kohaliku omavalitsuse tasandit. Strateegilise juhtimise osaks peab saama prognooside tegemine ja arvestamine sellega, mis saab tulevikus. Kõik see on oluline, sest regionaalsel ebavõrdsusel on OECD andmete põhjal väga selge mõju inimeste usaldusele riikide suhtes. Kohaliku tasandi teenuste puudumine mõjutab väga selgelt ka demokraatiat. Michlauni sõnul on siin kontekstis kõige kriitilisema tähtsusega teenused haridus ja meditsiin.

Valitsemine peab muutuma andmepõhisemaks

Rootsi Umeå ülikooli esindaja Ulrika H. Westergreni sõnul on andmed ja nende kasutamine valitsemise ning kaasamise tõhustamises muutumas järjest olulisemaks. Andmete targem kasutamine aitab kohalikke omavalitsusi muuta efektiivsemaks ja läbi-paistvamaks. Samas ei ole Westergreni sõnul mõistlik eeldada, et senisest suurem andmete kogumine viib inimeste käitumise muutumiseni.

Norra, Soome, Rootsi, Taani ja Eesti kohalike omavalitsuste andmekasutust uurinud teadlase sõnul vajavad omavalitsused paremaid teadmisi tehnoloogiast. Lisaks on vaja juurutada omavalitsuste juhtimiskultuuri, mis väärtustab andmepõhist tööd. Andmete kasutamise olulisust kinnitas Soome haridus- ja kultuuriministeeriumi esindaja Venla Bernelius, kelle sõnul on riikidel vaja pöörata tähelepanu äärealadele. Berneliuse sõnul nähakse Soomes ääremaastumisega seotud probleeme ja nendega tegeletakse järjest rohkem, sest see mõjutab nii inimeste usaldust riigi suhtes kui ka inimeste tahet osaleda. Kohalike omavalitsuste roll on Berneliuse sõnul selgelt suurenemas, sest näiteks kliimamuutustega seotud probleemide lahendamisel on kohalikul tasandil väga oluline roll.

Eestis mudeldatakse kohalike omavalitsuste tulevikku

Visioonikonverentsi "Omavalitsus 2035" eesmärk on arutleda omavalitsuspoliitika ja omavalitsuskorralduse tulevikuvaadet. Regionaal- ja põllumajandusministeeriumis on võetud eesmärgiks töötada välja tuleviku kohaliku omavalitsuse mudelid koos alternatiividega, arvestades erinevate kohalike omavalitsuste üksuste eripärade, sh keskuste ja hajaasustusega ning kasvava ja kahaneva elanikkonnaga omavalitsuste erisustega. Selle väljatöötamise üks etapp oligi konverents, kus tutvustati teiste riikide kogemusi ja omavalitsuspoliitika tulevikutrende.

Omavalitsuspoliitika tuleviku konverents oli järg 2019. aastal toimunud konverentsile "TUGEVOOMAAVALITSUS = TUGEVO RIIK?" ja 2021. aastal toimunud konverentsile "Üksi saab kiiremini, ühiselt kaugemale!". Rohkem infot leiab kodulehelt omavalitsus2035.ee/ee/kov2035/.

Leppneeme sadamas avati nutipood

NUTIKAS POOD Oktoobri keskel avas Viimsis ukseid üks huvitav ja omapärane pood nimega Lahe Pood.

Sofja Tirman

Lahe Pood kaasasutaja ja turundusspetsialist

Oma nime sai kauplus kahel põhjusel: esiteks asub pood väikeses Leppneeme sadamas ning teiseks on ta tõesti äge. Lahe Pood ei ole lihtsalt tavaline toidupood. See on täiesti mehitamata 24/7 töötav kauplus, kus on kasutusel nõndanimetatud *Smart Shelves* ehk targad riiulid ning *Smart Fridge*’i ehk targa külmkapi tehnoloogia. Kõik tooted asuvad kaalutundlike riiulitega külmkappides. Iga riiul programmeeritakse konkreetse toote jaoks, mistõttu tunnevad riiulid ära, milliseid ja kui palju tooteid nende pealt võetakse. Kappide uksi saab lahti teha, autoriseerides end pangakaardi või mobiiltelefonis oleva e-rahakoti kaudu.

Elan perega Leppneeme külas ning oleme alati puudust tundnud lähedal asuvast kauplusest. Isegi ühe leiva pärast oleme seni pidanud sõitma Haabneeme. Naabritega arutades selgus, et me ei ole ainsad, kelle jaoks probleem aktuaalne on. Nii tekkiski mõte avada Leppneemes väike kodupod.

Klassikalise müüjaga külapoe ideest loobusime väga kiiresti, kui kaalusime kõik vähesed poolt- ja tõsised vastuargumendid. Kaks peamist probleemi, miks väikestes külates ei ole toidupoode, on personali puudus ning taoliste poodide mittetasuvus. Isegi kui personaliprobleemi saab lahendada, on selline äri ikkagi täiesti mittetasuv ettevõtja jaoks. Müügi kogused külas ei kata isegi selliseid kulusid nagu vesi, kanalisatsioon ning loomulikult müüja palk. Nende probleemide lahendamiseks saigi loodud mehitamata pood. Tegime uuringu, vaatasime erinevaid lahendusi ja tulime järeldusele, et meie puhul on see külmikute lahendus kõige sobivam.

Mis on müügiks?

Poe peamiseks kaupadeks on tooted, mida inimesed kasutavad iga päev ja mis saavad ka tavaliselt kõige kiiremini otsa. Nende hulgas on näiteks kõik vajalik võileibade jaoks, piima- ja hapupiimatooted, tee, kohv. Hetkel on meil ka laktoosivaba juustu ja taimepiimajooke (kaera- ja mandlipiim). Plaanis on laiendada laktoosivabade toodete valikut ning tuua müügile ka mõned vegantooted. Lisaks leiab lettidelt ka näiteks magusaid ja soode

Nutikas pood asub Leppneeme külas aadressil Leppneeme sadama tee 14. Fotod: erakogu

laseid küpsiseid, maiustusi lastele nagu Barni keeksid ja Kõrsik küpsisepulgad, krõpse ja erinevaid karastusjooke. Samuti on meil üks kapp alkohoolsete jookidega, mille avamiseks tuleb enne oma vanust kinnitada ID-kaardi abil.

Toodete nimekirjas tulevad veel mõned korrigeerimised, sest vaatame jooksvalt, mida inimesed rohkem ostavad ja millist tagasisidet annavad. Vaid mõni aeg tagasi viisime läbi küsitluse ja saime kohe esimesel päeval 113 täidetud ankeeti. Ka need vastused aitavad meil aru saada, milliseid tooteid on rohkem vaja, milliseid vähem.

Hiljuti paigaldasime poodi kohvimasina ning nüüd saab poest 24/7 ka kuuma kohvi ja kakaod. Samuti tellisime sügavkülmiku, seega paari kuu pärast hakkame pakku- ma ka külmutatud tooteid.

Esimesed viperused

Nagu igal uuel ettevõtmisel, on ka meid tabanud mõned tõrked. Näiteks hetkel broneerib süsteem kapi avamisel automaatselt kliendi kontolt 10 eurot (alkoholi või lihatoo-

dete puhul 15 eurot). Ostu korral teeb süsteem tasaarvelduse ja tagastab vahesumma. Tagastamise protsess ei tööta paraku veel sobiva kiirusega ja tihti jõuab tagastus ostja arveldusarvele alles järgmisel või ülejärgmisel päeval. Me soovime, et kogu ostuprotsess oleks läbipaistev ja klientide jaoks mugav, mistõttu töötame hetkel IT-teenusepakujatega selle kallal, et tagastus jõuaks kliendi arvele kohe.

Paar korda on juhtunud ka nii, et klient proovis kaarti autoriseerida kas piiksutades või tõmmates, aga terminal ei reageerinud. Sarnaste tehniliste tõrgete puhul oleme alati kättesaadaval telefoni teel, mille number asub poes külmiku peal ja proovime asja lahendada. Seni on see ka õnnestunud.

Hetkel on Leppneemes asuv pood vallas esimene, küll aga mitte viimane. Kui tegelesime Lahe Poe avamise ettevalmistamisega, tekis meil kohe mõte ka tulevikuks – pakkuda “võtmed kätte” lahendust. Rääkides ideest laiemale auditooriumile, saime kohe mit- melt poolt tagasisidet, et selliseid

poode tegelikult vaja ongi. Usun, et ka Viimsis on veel kohti, kus selline kauplus võiks muuta inimeste elu natuke lihtsamaks ja mõnusa- maks. Nii et oleme päringutele ja koostööle avatud.

17. novembril täitus poel esimene tegevuskuu

Kuigi pood on nüüd tegutsenud pea kuu, ei ole me veel teinud avamispidu ega suurt reklaami. Soovisime alguses veenduda, et kõik töötab korralikult ja kliendid on rahul. 17. novembril saab Lahe Pood ühekuuseks ja sel puhul toimub ka kaupluse pidulik avamine.

Ootame kõiki meile külla laupäeval, 18. novembril kell 11 aadressil Leppneeme sadama tee 14, Leppneeme küla. Üritus kestab umbes tunni, mille jooksul tutvustame Lahe Poodi, näitame, kuidas ostuprotsess toimub, ja vastame tekkinud küsimustele. Pakume ka suupisteid ja kuumi jooke ning teeme väikse õnneloosi. Laste jaoks paneme käima seebimullimasina, mis kindlasti tõstab tuju ega lase neil külmetada.

Külmikute kasutamine on jõukohane nii lastele kui ka täiskasvanutele.

Viimsi Ukuleleorkester
Tallinna Noorte Ukuleleorkester

Ainult hitid!
Kontsert kogu perele

BILLIE EILISH
ABBA
ED SHEERAN
A-HA

Viimsi Nuvikeskuse saalis
2. detsembril kl 17
Tasuta!

29. NOVEMBRIL KELL 18
VIIMSI RAAMATUKOGUS

Kohtub lugejatega
erusõjaväelane, kirjanik ja
poliitik

LEO KUNNAS

Sisepääs vaba!

KOHVIHOMMIK
REEDEL, 17. NOVEMBRIL KELL 11
HAABNEEME PÄEVAKESKUSE II KORRUSE SAALIS
IMMUUNSUSE TUGEVDAMINE
KÜLAS ON DR EPP VESKI

Lisainfo: Lehte Jõemaa, tel 56240688
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

KORDUVKASUTUS

Ühekordne kohvitops tuleb muuta häda-, mitte mugavusvalikuks

R-Kioskitest ostetakse aastas ligi 1,5 miljonit topsi sooja jooki, millest umbes 98% on ühekordses topsis. Kuna 90% ühekordse topsi kesk-konnamõjust tekib seda tootes, on taaskasutuse asemel vaja suuremat korduvkasutamist. Ühekordsetest nõudest tingitud koormust kesk-konnale küll teadvustatakse üha enam, kuid tarbimisharjumused on väga visad muutuma.

Plastreostus on igasugune plastik, mis satub keskkonda. See on usumatult kahjulik kõigile elusolenditele ja nende elupaikadele. Plast kleepub keskkonda pikka aega, ohustades metsloomi ja levitades toksiine. Näiteks ookeanidesse satub igal aastal 12 miljonit tonni plasti.

Arusaadavalt ei ole plastiprobleem ainult meil, vaid tegemist on globaalse murega. Igal aastal valmistatakse maailmas pool triljonit ühekordselt kasutatavat topsi, mis on enam kui 70 topsi iga inimese kohta. Enamik ühekordselt kasutatavaid topse on polüuretaankattega ehk materjalist, mis muudab nende ringlussevõtu keeruliseks ja haruldaseks. Seega taaskasutatakse vähem kui 2% ühekordsetest topsidest.

Taaskasutuse asemel on vaja korduvkasutamist

Erinevalt levinud arvamusest pole sisuliselt vahet, kas ühekordne joogitops on tehtud plastist, väikese plastisisaldusega paberist või taimedest. Oluline on teada, et suurim negatiivne mõju peitub nende tootmises. Seega on plasttopsi käes hoides selle suurim kahju juba tehtud – 90% ühekordse topsi kesk-konnamõjust tekib seda tootes ja transportides. Mida rohkem neid tarbitakse, seda suurem on nõudlus ja seeläbi ka tootmine.

Ekslikult arvatakse ühekorratopside ja laiemalt tarbeplasti kohta, et kui see prügilasse jõuab, ongi järgmiseks sammuks ringlussevõtt ning seejärel sünnib uus toode. Kahjuks ei osata plasti siiski veel lõputult ümber töödelda, teatud juhtudel pole see üldse võimalik. Probleem on selles, et iga ümbertöötlemisega kaotab plast osa oma algsetest väärtuslikest omadustest ja iga sellise tsükliga muutub materjal vähem väärtuslikuks.

Berit Heinmets. Foto: erakogu

Kasutamishahela käigus kaduma minevast leiame ühe osa paratamatult ka merest ja mujalt, kuhu see ei kuulu, sest plast laguneb looduses sadu ja tuhandeid aastaid. Samuti on problemaatiline biolagunevast materjalist tehtud ühekorratopside ja -taldrikute looduses lagunemine. Selleks protsessiks on vaja kontrollitud tingimustes ja temperatuuridel töötavaid tööstuslikke kompostreid, mida Eestis ei ole. Just seetõttu on oluline taaskasutuse ehk kasutatud topsi uueks tooteks muutmise asemel saavutada korduvkasutus ehk olukord, kus kohvitopsi kasutatakse uuesti selle esialgsel otstarbel ilma selle vormi muutmata.

Berit Heinmets

R-Kioski ja Caffeine'i innovatsioonijuht

Viimsis on loodud kõik võimalused mugavaks jäätmete liigiti sorteerimiseks

PAKENDID Riiklikul tasandil alles plaanitakse muuta pakendite olmejäätmetest eraldi kogumine kohustuslikuks. Viimsi vald astus juba selle aasta alguses ennetavalt sammu võrra kaugemale ning valla kodanikud peavad jäätmeid liigiti sorteerima juba pea aasta. Samas on Viimsis loodud kõik tingimused, et iga majapidamine saaks oma jäätmed koguda ja üle anda just neile sobivaimal viisil.

Gaili Eding

Tootjavastutus-organisatsioon OÜ turundus- ja kommunikatsioonijuht

1. jaanuarist 2023 on pakendijäätmete mahuti kohustus kõikidel Viimsi kinnistutel, millel on vähemalt viis korterit, sh ridaelamud, kus on vähemalt viis boksi. Eramajad ja kuni nelja korteriga elamud võivad kasutada tasuta kollase koti teenust või valida samuti mahuka pakendikonteineri.

“Eks igasugune kohustus võib esialgu olla võõrastav ja tekitada paha-meelt. Kui aga teema enda jaoks läbi mõeldakse ja mõtestatakse, siis tegelikult saab prügi sorteerimisest ainult võita – elanikud muudavad oma tarbimisharjumusi, liigiti sorteeritud jäätmed saab tasuta ära anda, seega on selles ka majanduslik huvi. Kokkuvõttes on see keskkonnale vähem koormav, sest sorteeritud materjalid saab ringlusesse suunata,” rääkis Viimsi valla keskkonnanõuandja juhataja Taavi Rebane.

Elanike sorteerimisalase teadlikkuse tõstmiseks viisid kolm taaskasutusorganisatsiooni septembrist novembrini Viimsi Kelvingi, Metsakasti ja Rohuneeme külates läbi teavituskampaaniad, mille keskmes on jäätmete liigiti sorteerimine, eelkõige pakendijäätmete sorteerimise kohustus ja võimalused Viimsi vallas. Viimsi elanikega rääkides selgus, et nii mõnedki ei olnud näiteks kollase koti teenusest

Jäätmete sorteerimisel ei tasu üle mõtlema hakata. Foto: Jane Saks

kuulnudki, kuid hea meelega kasutasid võimalust anda pakendid üle oma koduvärvast. Samas oli neid, kes juba aastaid on pakendeid olmejäätmetest välja sorteerinud ja need avalikku pakendipunkti viinud. See näitab, et tegelikult on vajadus nii avaliku konteinerparki kui ka tekkekohal kogumise teenuse järele. Loomulikult võiks ideaalis olla iga majapidamisel eraldi kogumiskoht enamlevinud jäätmete jaoks, kuid kõiki jäätmeid ei teki igapäevaselt ja ruumiga on samuti enamasti kitsas käes. Jäätmeliike, mida olmesse ei tohi panna, on mitmeid: aegunud ravimid, patareid, väikeelektroonika, lakid-värvid. Aja jooksul tekib neid ikka igas majapidamises ja ära saab neid anda nii jäätmejaamas kui

■ Viimsis vastutavad avaliku konteinerparki eest ja pakuvad pakendite kogumise teenust nii eramajapidamistele kui ka korteriühistutele kolm taaskasutusorganisatsiooni: MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (www.eto.ee), Eesti Pakendiringlus OÜ (www.pakendiringlus.ee) ja Taaskasutusorganisatsioon OÜ (www.tvo.ee).

ka vastava toote müügikohas.

Eelkõige on oluline see, et iga inimene leiaks enda jaoks mugavaima viisi, kuidas sorteerida ja jäätmed üle anda.

tasub teada

Jäätmete sorteerimine on lihtne!

- Kogu olmejäätmetest eraldi pakendid ja biojäätmed ning juba oled andnud oma panuse puhtama keskkonna heaks.
- Kui kahtled, kas sinu käes on pakend, siis mõtle, kas küsimusi tekitav ese oli mõne toote ümber? Kui oli, on tegemist pakendiga, sõltumata selle materjalist.
- Jälgi, et pakend oleks tühi ja puhas. Pakend peab olema piisavalt puhas, et see ei määriks segunemisel ja kokkupressimisel teisi materjale. Vajadusel loputa pakend kergelt veega läbi.
- Erista klaas-, papp-, plastik- ja metallpakendid. Võimalusel eralda erinevad materjalid üksteisest (keera maha korgid, eemalda kaaned ja pappkraed jms).
- Pakendite äraandmiseks leia lähim pakendikonteiner (kuhuviia.ee) või telli teenus koju (kollase koti/konteineri teenus eramajadele ja pakendikonteineri korteriühistutele). Pane pakendid materjalide alusel eristades vastava sildiga konteinerisse.

RAHVAMUUSIKAANSAMBEL

PIRITA 40. JUUBELIKONTSERT

LAUPÄEVAL
25. NOV. 2023
KELL 16.00

VIIMSI HUVIKESKUSE SAALIS
NELGI TEE 1

PÄRAST KONTSERTI KRINGLIAMP

Külalisesinejad:
Nõmme Pillikoor
Tantsurühm Valla-alune
Segakoor Viimsi
Kapell Viimsi

Inglipuu kampaania kestab
22.11 kuni 15.12.
Inglipuud leiad Maxima kauplustest üle Eesti

INGLIPUU
TÄIDAB LASTE
JÕULUSOOVID!

KADRI PÄEVA TÄNTSUTRALL

NELJAPÄEVAL, 23. NOVEMBRIL KELL 15
HAABNEEME PÄEVAKESKUSE I KORRUSE SAALIS

ESINEVAD TAIDLEJAD

Lisainfo: Lehte Jõemaa, tel 56240688
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

Mitmed toetused Viimsi vallas on seotud rahvastikuregistrijärgse elukohaga

TOETUSED Aasta lõpus tasub üle kontrollida, kas rahvastikuregistri järgi on enda ja pereliikmete elukoht ikka Viimsi vallas. Nimelt on mitmed Viimsi valla toetused seotud just rahvastikuregistrijärgse elukohaga.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Sotsiaal- ja tervishoiu- osakond

Sotsiaaltoetused jagunevad laias laastus kaheks sõltuvalt sellest, kas toetuse määramisel võetakse arvesse perekonna sissetulekut või mitte. Perekonna sissetulekust sõltuvad toetused on lapse lasteaia-, -hoiu ja koolis toidu eest tasumise toetus, lasteaia ja -hoiu kohatasu toetus, ravimitoetus, toimetuleku tagamise toetus ja vältimatu sotsiaalabi.

Sissetulekust sõltuvat toetust on võimalik taotleda põhjendatud kulutuste osaliseks hüvitamiseks vähekindlustatud isikul või perekonnal. Taotlemisel tuleb esitada vastavalt taotleja ja tema perekonnaliikmete sissetulekuid tõendavad ja muud asjasse puutuvad dokumendid ning andmed taotleja ja tema perekonnaliikmete omandis olevate kinnistute, sõidukite, väärt-paberite ja muu vallasvara kohta.

Vähekindlustatud isikuks või perekonnaks kvalifitseerub juhul, kui sissetulek esimese pereliikme kohta jääb alla kahe ja poole kordse riikliku toimetulekupiiri. Pere teise ja iga järgneva liikme sissetuleku piiriks on 75% pere esimese liikme sissetuleku piirist. Praegusel ajal on numbriliselt vähekindlustatuse piiriks esimese pereliikme puhul 500 eurot ja järgnevate pereliikmete puhul 375 eurot.

Kui soovitakse toetust, mis on seotud juba tehtud kulutustega, siis tuleb esitada hüvitamisele kuuluvate kulude tegemist tõendavad dokumendid, nt ravimitoetuse puhul tuleb esitada retseptiravimite tšekid. Toetust on õigus taotleda kolme kuu jooksul pärast kulutuste tegemist, milleks toetust taotleti, või pärast sündmust, mille korral toetust makstakse. Matusetoetust makstakse Viimsi valla elaniku surma korral isikule, kes kannab matuse korraldamisega seotud kulud.

Perekonna sissetulekust mitte-sõltuvad toetused on sünnitoetus, 1. klassi mineva lapse toetus, tähtpäevatoetus, matusetoetus, Tšernobõli AEJ avari lihvideerimisel osalenu toetus, suurpere toetus (perekond, kus on vähemalt neli kuni 18-aastast last), puudega isiku transporditoetus ja hooldajatoetus.

Loetletud toetuste puhul tulevad mängu erinevad nüansid, millest konkreetsemalt saab uurida toetuste maksmist reguleerivast määrusest "Viimsi valla sotsiaal-toetuste määramise ja maksmise tingimused ja kord". Näiteks sünnitoetust makstakse tingimusel, kui mõlemad vanemad või üksikvanem on lapse sünnile eelnevalt vähemalt üks aasta olnud katkematult rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanikud. Rahvastikuregistri andmetel peab Viimsi valla elanik sünnist alates olema ka laps ja elama toetuse taotlejaga samal aadressil.

1. klassi mineva lapse toetust makstakse tingimusel, et laps ja lapse mõlemad vanemad või üksik-

vanem on taotlemisele eelneva kalendriaasta 31. detsembrist olnud katkematult rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanikud. 1. klassi mineva lapse toetuse taotlus tuleb esitada Viimsi haridusteenuste haldamise infosüsteemis ARNO lapse 1. klassi minemise aastal ajavahemikul 1. septembrist kuni 30. septembrini.

Toetuste loetelu lõpetavad nn erijuhud, kus vallavalitsusel on õigus eelarveliste vahendite olemasolul määrata toetusi kindla sihtgrupile, mis makstakse välja sotsiaal- ja tervishoiuosakonna poolt koostatud nimekirja alusel. Selliseks toetuseks on aastaid olnud ühekordne toetus eakatele, mis makstakse välja sügistalvisel perioodil.

Haridusosakond – alusharidus

Lasteaias käiva lapse vanemad, üksikvanem, hooldaja või eestkostja peab lasteaia kohatasu soodustuse saamiseks end 1. jaanuari seisuga registreerima Viimsi valla elanikuks ja olema rahvastikuregistri andmetel valla elanik kogu lapse

lasteaia käimise perioodil. Sellisel juhul on ühe lapse lasteaia kohatasu 73 eurot. Kehtima jääb ka seni kasutusel olnud teise ja kolmanda lapse kohatasu soodustus. Suurperedele, kes on rahvastikuregistri järgi Viimsi valla elanikud, on alates 1. jaanuarist 2024 kehtestatud 50% suurune soodustus iga lasteaia käiva lapse kohta.

Peredel, kus ainult üks lapsevanem on end valla elanikuks registreerinud, on lasteaia kohatasu 145 eurot kuus ning neile ei kehti kohatasu soodustus teisele ega kolmandale lapsele.

Alates aastast 2024 arvutab soodustust ARNO infosüsteem automaatselt, lapsevanem ei pea selleks taotlust esitama. Lapsevanemad, kes kasvatavad last teisest vanemast lahkuminekut tõttu üksinda ning soovivad 73-eurost kohatasu, saavad alates detsembrist 2023 esitada ARNO infosüsteemis vastava avalduse koos tõendavate dokumentidega (elatisraha, ainuhooldusõigus vms). 1. septembrist 2023 kehtima hakanud määrusega saab tutvuda veebiaadressil www.riigiteataja.ee.

tasub teada

Kes on üksikvanem ja kuidas seda tõendada?

■ Üksikvanem on isik, kelle lapse sünniaktis või rahvastikuregistrisse kantud perekonnaseisuandmete puudub kanne isa kohta ja kellel on õigus riiklikult üksikvanema lapse toetusele või kelle lapse teine vanem on surnud, samuti need lapsevanemad, kes tõendavad vastavate andmete ja dokumentidega, et kasvatavad last teisest vanemast lahkuminekut tõttu üksinda. Seega, kui sünniaktist või rahvastikuregistrist ei nähtu, et tegemist on üksikvanemaga, siis tõenduseks sobib kohtumäärus ainuhooldusõiguse, elatise maksimise määramiseks, vanemate vaheline kokkulepe elatise maksimiseks või ka taotleja pangakonto väljavõtted, kus on näha elatise laekumised. Neid dokumente ei pea esitama lahkuminekumise korral, kui mõlema vanema rahvastikuregistrijärgne elukoht on Viimsi vallas, kuigi erinevatel aadressidel.

■ Toetuste kohta saab täpsemat infot kodulehelt viimsivald.ee/teenused/haridus-ja-noorsootoo/toetused.

Haridusosakond – huviharidus

Viimsi vald toetab kord aastas 7–19-aastaste noorte ja puudest tingitud püsiva töövõimetusega täiskasvanud harrastajate sporditegevust läbi spordiorganisatsioonide toetamise. Spordiklubid esitavad 1. novembriks vallale taotluse nende harrastajate eest, kes ise ja kelle mõlemad vanemad või üksikvanem on 1. jaanuari seisuga Viimsi elanikud. Hiljemalt 1. detsembriks tuleb lapsevanemal või täiskasvanud harrastajal infosüsteemis peäraha kinnitus ise ära teha. Enne kinnituse tegemist tuleks spordiklubide esitatud andmed ka üle kontrollida. Üksikvanema staatuse tõendamiseks tuleb hiljemalt 1. detsembriks kirjutada e-posti aadressil kaija.magi@viimsivv.ee.

Riikliku huvihariduse ja -tegevuse täiendava toetuse alusel eraldatakse toetust rahvastikuregistri andmetel Viimsi vallas elavale 7–19-aastasele noorele, kes kasvab nelja- ja enamalapselises peres, vähekindlustatud peres või on keskmise, raske või sügava puude raskusastmega. Toetust taotleva lapse ja noore vähemalt üks vanem või seaduslik eestkostja peab olema rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanik. Toetust eraldatakse kuludokumentide alusel kolm korda kalendriaastas hiljemalt 10. maiks või 10. septembriks või kogu eelneud kalendriaasta eest 10. jaanuariks esitatud taotluse alusel. Taotlust saab esitada läbi Viimsi valla iseteeninduskeskkonna SPOKU. Rohkem infot saab e-posti aadressil kaija.magi@viimsivv.ee.

Tähe-Lee Liiv on jõudnud klaverivirtuooside tippseeltskonda

PIANIST Viimsis sirgunud Tähe-Lee Liiv paneb end proovile kahes ülikoolis korraga, õpib enamasti lennujaamades ning annab oma 20. sünnipäevaks välja debüütalbumi Arvo Pärdi klaverimuusikaga. Pere naiseeskujude mõjutusel muusikutee valinud neiu missiooniks on tuua klassikalise muusika juurde rohkem noori.

Marta Vasarik
Viimsi Teataja
kaasautor

Tähe-Lee mäletab end lapsepõlves ärkamas ja uinumamas ema Diana klaverimuusika saatel. Kolmandat põlve pianist kasvas üles kaunite kunstide keskel, enne koolitee algust oli ta tutvust teinud nii balleti, klassikalise muusika kui ka kunstimaailmaga ning valinud vanemate soovitusel oma esimeseks pilliks viiuli.

“Ma ei saanud sellega sõbraks,” avameelitseb Tähe-Lee. “Vanaema (Maia Moik – *toim.*) nägi, et mul ei lähe sellega kõige paremini, ning viis mu hoopis oma hea sõbranna Maigi Pakri juurde klaveritundi. Temast sai minu esimene õpetaja ning pilli vahetus läks justkui väga loomulikult.”

Tallinnasse kooli

Kooliteed otsustas noor tüdruk omal vabal valikul alustada Tallinna muusikakeskkoolis. Kõik vajalikud eeldused ehk eelkõige suur huvi oli tal olemas ning katsedki läksid lihtsalt. Kuigi Viimsi ja pea-

linna vahet tuli tal sõita omajagu, siis oskas ta teekonnast pea igal hommikul rõõmu tunda. Tähe-Lee leiab, et vaade Tallinna siluutile ja merele on midagi, mille pärast ilmselt nii mõnigi pere oma elupaika vahetab.

Klaverimäng pakkus Tähe-Leele rõõmu, mis aastatega üha süvenes. Lugude harjutamisel sai ta tuge koduseinte vahel oma maailma kõige armsamatelt inimestelt. Vanaema nõudlikkus oma töö kvaliteedi osas saadab teda siiani ning ehk võib just seal otsida juuri pianisti saavutuste nimekirja uurides.

16-aastaselt võitis ta nii Eesti Televisiooni saate “Klassikatähed” kui ka Eesti pianistide konkursi, mis on ühed märgilisemad saavutused, arvestades, et sügav isiklik otsus klaverimängule pühenduda sündis vaid neli aastat varem.

“Olin 12-aastane, kui puutusin esimest korda kokku Konstantin Boginoga tema kodus Pariisis. Mul oli õnn osaleda tema tunnis, millest mäletan kõige ehedamalt seda sügavat muljet, mis mind saatma jäi. Bogino kutsus mind erakooli Itaaliasse, kus nägin, kuidas muusitseerivad tema õpilased, kellest mitmed olid minust vaid veidi vanemad noored.”

Tähe-Lee oli kogetust nii vaputatud, et soovis ka ise järele proovida, mida tähendab neli tundi päevas harjutamist, kuigi varateismelisena oleks ta esimene eelistus olnud pigem sõpradega midagi muud toredat ette võtta.

“Eksperimenteerisin, kas saan hakkama. Uskusin teiste noorte näitel, et sellel võiks ju tulemusi olla ja üsna kähku need ka tulid. Mind kutsuti esinema, sain reisida ja mõistsin, et mulle selline elustiil väga meeldib. See kõik inspireeris mind üha enam, sattusin justkui nõiaringi. Puhtalt tänu sellele võtsin eesmärgiks katsetamisega jätkata ning anda endast parim. See oli kindel otsus!”

Vankumatult valitud teel

Kui esmalt veetis neiu klaveri taga neli tundi päevas, siis aasta pärast sai sellest juba viis tundi. Itaalias käis ta Bogino tundides viis korda aastas ligi neli aastat järjest. Hiljem liitus Tähe-Lee Sibeliuse noortekadeemiaga Helsingis, kuhu tuli sõita korra kuus. Neiu on tänulik oma õpetajatele Tallinna muusikakeskkoolis, kes olid toetavad ning leidsid lahendusi, kuidas graafikusse mahuks ära ka keskhariduse omandamine.

“Minult on tihti uuritud, mida ma ilma klaverita teeksin? Mõned muusikud kahtlevad selles, kas tehtud valik on õige või mitte, aga minul pole mitte kunagi sellist mõtet olnud. Eks ma võin mõne muu vastuse välja mõelda, aga tegelikult meeldib mulle klaverimäng nii väga, et ma pole mitte kunagi oma otsuses kahelnud.”

Õpib kahes riigis korraga

Pärast Tallinna muusikakeskkooli, mille Tähe-Lee lõpetas Marrit Gerretz-Traksmanni ja professor Ivari Ilja klaveriklassis, ootasid katsed erinevatesse ülikoolidesse ja kuroosel kombel avanesid talle ukseid nii Inglismaal kui ka Saksamaal korraga. Südikas neiu otsustas end proovile panna mõlemas õppeasutuses.

Tähe-Lee Liiv.
Foto: Kaupo Kikkas

NELI KÜSIMUST TÄHE-LEE LIIVILE

Mis Sulle kõige enam Viimsi juures meeldib?

Mere ja ranna lähedus ning muidugi see vaade lahele teel koju. Teist sellist ei leia mitte kuskilt.

Lõpeta lause: “Ma unistan, et Viimsis...”

Ma unistan, et Viimsis võtaks koolipere eesmärgiks viia noored kasvõi korra kuus klassikalise muusika kontserti kuulama. Minu arvates oleks see hästi tore!

Kui Sa oleksid superkangelane, siis millised võimeid soovid omada?

Tahaksin olla nähtamatu, sest see mõte on mind miskipärast alati paelunud. Käiksin igal pool ringi ja vaataksin, kuidas inimesed toimetavad. See oleks lahe kogemus.

Milline on Sinu kultuurisoovitus?

25. novembril kell 19 on Viimsi Artiumis Toivo Tulevi teostega kontsert, mille leiab kavast HELIJAKEEL nime alt. Astun seal koos teistega üles ning lisaks muusikale mõtiskletakse laval ka erinevate maailmavaadete ja nende mõju üle loomingule. Vestlusringi moodustavad helilooja Toivo Tulev, helilooja Liisa Hirsch ning ajakirjanik Peeter Liiv.

3. detsembril kell 18 on Viimsi Artiumis minu plaadiesitluskontsert, kus kõlab lisaks Arvo Pärdi muusikale ka Johann Sebastian Bachi, Heino Elleri jt klaverimuusika. Kontserdikavas on lisaks sooloklaverile ka üllatuskülalistega üllatusnumbrid.

Sooloplaadi ideega tuli minu juurde produtsent Peeter Vähi. Koos jõudsime arusaamani, et selle sisu peaks olema midagi kodumaisest muusikast. Kuna mina olen väga palju Arvo Pärdi muusikat mänginud, siis viis mõttelõng loomulikku rada pidi selleni. Otsustasime salvestada kogu tema loodud klaverimuusika.

Lugude interpreteerimise osas sain nõu ka Nora Pärdiilt, kes selgitas abikaasa Arvo Pärdi visiooni ning kuidas seda kõige paremini tabada. Mängisin talle ette ning tema selgitas erinevaid meeleolusid. Näiteks “Ukuaru valss” oli tal väga südamel, mida tuleb mängida võimalikult lihtsalt ehk mitte midagi n-ö üritamata. Mina olin seda varasemalt pigem vabamalt võtnud.

Teosed salvestati Eesti muusika- ja teatriakadeemia suures saalis ning plaat jõuab poletidele novembri keskel. Loomulikult saab seda soetada ka Viimsi Artiumis toimival esitluskontserdil, samuti jõuab see digiplatvormidele. Tegemist on minu esimese plaadiga, mille üle olen väga uhke!

“Royal College of Music Londonis paelus mind eelkõige õpetaja Dmitri Aleksejevi tõttu, kellega tutvusin tänu Konstantin Boginole. Osalesin tema juures meistrikursustel juba varem ning üks mu unistusi oli tema juurde õppima pääseda. See õnnestus, kuid otuse juures sai määravaks ka stipendium ehk sisuliselt pääsemine 26 000-naelasest iga-aastasest õppemaksust, sest sellist raha pole mul kuskilt võtta. Berliini Barenboim-Said Akademie õpilaste sekka pääsesin samuti, legendaarse pianisti Sir Andras Schiffi klaveriklassi. Kuidas ma saanuks kummastki sellisest võimalusest keelduda?”

Reisigraafik on tihe, lennujaamades tuleb tal aega veeta pea iga nädal ning just seal omandab ta oma põhiteadmised nii muusikateooriast kui ka üldfilosoofiast, ajaloost ja kõigest, mis parasjagu ühes või teises koolis käsil.

Mind kutsuti esinema, sain reisida ja mõistsin, et mulle selline elustiil väga meeldib.

“Repertuaaris erinevust pole, mõlemas koolis mängin samu lugusid. Samas muude ainete osas on kattuvusi pigem vähe ja ainepunkte üle kanda kahjuks ei õnnestu. Lepin sellega ja olen tänulik, et Londonis saab õnneks enamus kodutöid esitada interneti teel ja sealt tulevad ka hinded, kohalkäimine nii suurt rolli ei mängi. Koormus on küll meeletu, aga esimese aasta suutsin edukalt lõpetada ning hetkel saan kõigega kenasti hakkama.”

Tähe-Lee unistab küll elust pianistina suurtel ja väikestel lavadel erinevates maailma kontserdisaalides, kuid tõdeb, et mida kauem on ta Eestist eemal, seda enam ahvatleb teda võimalus tulevikus kunagi päriselt koduses Viimsis tagasi olla, et panustada laste ja noorte klassikalise muusika juurde jõudmisse.

Projekti SchoolFood4Change aastakoosolekul jagati häid praktikaid

KOOLITOIT Oktoober oli täis põnevust seoses SchoolFood4Change (SF4C) projektiga – esindasime Viimsit ja Eestit Viinis toimunud SF4C teisel aastakoosolekul. Eesti delegatsiooni kuulusid lisaks Viimsi esindajatele ka Tallinna haridusameti ja SEI (Stockholm Environment Institute) Tallinna esindajad.

Kadi Bruus

Viimsi SF4C projekti
töörühma koordinaator

Laura Johanna Derkun

Viimsi SF4C projekti
töörühma koordinaator

Koosoleku toimumise kohaks valitud Viin on eriliselt silmapaistev paik, kuna pälvis septembris parima orgaanilise linna auhinna. Viin on võtnud suure sammu jätkusuutlikkuse suunas, pakudes oma elanikele taskukohaseid mahepõllumajanduslikke tooteid “talustaldrikule” kontseptsiooni kaudu. Nimelt toodab linn neid tooteid oma 44 000 hektari suurusel metsa- ja põllumaal.

Viinis toimunud üldkoosolekul

toimus innustav mõttevahetus teiste projektimeeskondadega, kes jagasid kogemusi, ettekandeid saavutatust ja heast praktikast. See oli suurepärane võimalus õppida teistelt ning laiendada oma teadmisi ja oskusi projekti edendamisel. Kolme päeva vältel, mil toimusid interaktiivsed rühmatööd ja arutelud, ilmnes SF4C projekti seniste saavutuste ning edasiste eesmärkide selgus. Koostöö partneritega tõi esile projekti olulisuse ja suure mõju. Eesmärk on avada Euroopa õpilas-

Eesti esindajad Viinis.
Foto: erakogu

tele võimalus süüa rikkalikku, taskukohast ja keskkonnasõbralikku koolitoitu.

Harivad visiidid

Projekti üldkoosoleku raames tehti ka huvitavaid visiite, sealhulgas Viini Gastgewerbefachschule'is (GAFA kool) ehk kondiitri-, külalishkuse- ja turismikooli. GAFA õpilased valmistasid meisterlikult serveeritud mitmekäigulise lõuna, mis rõõmustas külaliste maitsemeeli ja pakkus visuaalset naudingut. Meil oli võimalus külastada ka Viini linnatalu/linnaaeda (City Farm Augarten), kus saime tutvuda toiduauto haagisega. Selle haagise loomises osalesid SF4C projekti raames Viini koolide õpilased ja see pakub harivaid tegevusi, mis aitavad õpilastel mõista toidu päritolu ja keskkonnamõju. Saime osa populaarsest dekonstrueeritud burgeri töötoast, kus igal osalejal oli võimalus kokku panna endale meelepärane burger ja samal ajal õppida roogade toorainete päritolu kohta.

Lisaks kogesime ka Sarajevo haridusministri inspireerivat kõnet, mis käsitles muutusi, mida nemad soovivad ellu viia hariduse valdkonnas. Kõne sisaldas olulisi teadmisi ja ülevaadet nende plaanidest, mis on suunatud praeguse olukorra parandamisele.

KOOLITUS

Koolikokkasid hariti Põhja-Itaalias

■ **Tiina Saar, kokk-praktikajuhendaja ja Tartu VOCO toidukoolitaja:** SF4C projekti üks osa on koolikokkade koolitus. Kokkade koolitaja leidmiseks kuulutas Viimsi vallavalitsus välja hanke, mille võitis VOCO. Nende esindajana käisin mina Itaalias koolitusel ning tuleval aastal jagan saadud kogemusi ka koolikokkadele.

Nädalane koolitus toimus Põhja-Itaalia väikelinna Pollenzo gastronoomiateaduste ülikoolis. Nimelt pakutakse õppuritele seal erinevaid programme, mis valmistavad ette gastronoomide, kes on varustatud teadmiste ja oskustega põllumajandus- ja toidusektoris. Nõnda suudavad nad õigesti juhtida toidu tootmist, jaotamist ja tarbimist elujõuliste valikuteni. See omakorda aitab kaasa säästva tuleviku loomisele planeedil Maa.

Olles ise iga päev planeedisõbralik, jätkusuutlik ning 0-kulutotev koolikokk ja toidukoolitaja, tõdesin sellel õppenädalal, et koolikokkade harimist võetakse väga tõsiselt. Rõõmu teeb see, et õppel osales nii palju entusiastlikke ja teotahelisi kokki. Toiduedendajaid erinevatest riikidest ja kultuuridest jagasid vastastikku oma oskusi ja kogemusi, mõistes ühel meelel, kui vajalik on muuta koolitoidu kvaliteet tervislikumaks, planeedisõbralikumaks, jätkusuutlikumaks ning maitsvamaks.

Minu eesmärk on muuta läbi koolikokkade harimise koolitoit meie lastele tervislikult maitsvaks ning planeedisõbralikumaks. Kokkade koolitustel kasutan sissejuhatust ja teoorias Itaaliast saadud programmi materjali, mis on tõlgitud eesti keelde. Praktikumis näitan ette ja juhendan Itaalias õpituid uudsete tehnoloogiate järgi uusi nippe. Näiteks sain häid nõuandeid, kuidas muuta läbi kokkamise paremaks taimse toidu maitseomadused. Õppisin juurde mitmeid põnevaid tervislikke umami, bitteri, maitsesegude valmistamise ja kõõgiviljade fermenteerimise nippe, mida kasutan ka oma töös ja kokapraktikumides.

Toit, aga eriti koolitoit peab ajas kogu aeg arenema. See peab sobituma laste maitsete ning tervisliku ja tasakaalustatud toitumise põhimõtetega, lisaks peavad tänased koolikokad omandama koolitoidu valmistamisel võimalikult planeedisõbralikumad tehnoloogiad. Koolitoit ja söögivahetund on paljudele õpilastele teretulnud ja igapäevane osa koolipäevast. Loodame, et see on ka edaspidi nii ja lapsed ütlevad aitäh maitsva toidu eest!

Üldkoosoleku ajal toimus Viini raekoja ka huvitav temaatiline näitus, kus tutvustati erinevate koolide projekte ja ideid. Võrreldes esimese aastakoosolekuga Tallinnas oli selgelt näha projekti märkimisväärset edasiliikumist ning koostööjõudu, mis on võetud projekti edendamiseks.

Projekti edusammud Viimsis

Viimsi vallas on praeguseks valla koolid kinnitanud projekti töögrupid ning valminud on esialgsed tegevuskavad. Samuti on heameel teatada, et projekti tegevustesse on kaasatud MLA Viimsi Lasteaiad, mis laiendab projekti mõju kogu koonnale veelgi. Kõik need sammud viivad meid lähemale SF4C projekti

eesmärkide saavutamisele ning aitavad kujundada tervislikke ja jätkusuutlikke toidueelistusi koolides ning kogu vallas. Koostöös haridus- ja terviseametiga hakkame ette valmistama ka uut koolitoidu riigihanget.

“Koolid on oma töögrupid kinnitanud ning tegevuskavad kinnitatakse lähiajal. Projekti raames on koolidele ette nähtud ka rahaline toetus tegevuste elluviimiseks,” sõnas Viimsi valla rahvatervise spetsialist Silva Sildmaa. Sel sügisel on eraldi kohtunud koolide töögrupid juhtidega ning 23. novembril toimub kõigi Viimsi koolide töögrupi liikmetega ka ühine kokkusaamine. “Kohtumise eesmärgiks on jagada väliskogemustelt saadud infot ning planeerida järgmiseid projekte seotud samme,” lisas Sildmaa.

P 03.12.2023 kell 18
Viimsi Artiumis

Jõuluhällilaul.
Tähe-Lee Liiv
ja sõbrad

Plaadiesitluskontsert.
Kogu Arvo Pärdi
klaverilooming

HELI ja KEEL
Mõtisklusi maailmavaadetest

26.11.2023
kell 19
Viimsi Artiumis
Piletid: 15–50€

KONTSERT
TOIVO
TULEV

VESTLUSRING
Toivo Tulev, Peeter Liiv,
Liisa Hirsch

Rannarestoran Paat on teistmoodi koht. Siin käib aeg ja elu oma rütmis. Otse mererannal, avatud tuultele ja tormidele. Siin on koht pidustusteks, seminarideks või mälestamiseks.

PAAT

SÜNDMUS
RANNARESTORANIS PAAT

Privaatne merevaatega saal 2. korrusel mahutab kuni 50 inimest. Traditsiooniline või erisoovidele vastav menüü. Soovi korral oma muusika.

Ahoi!

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST
info@paat.ee või
telefonil +372 609 0840

Vihmaveesüsteemide ja
katuseturvatoodete
paigaldus

Info@vihmaveerennid.ee
Tel 527 1059

VIHMAVEERENNID
Liitevabad rennid kuni som

Erasmus+ projekti partnerid külastasid Viimsi kooli ja Eestimaa kaunist loodust

ERASMUS+ Energiakriis, looduskatastroofid ja kliimasoojenemine, kaduvad liigid ning liigtarbimisest tulenevalt üha kasvavad prügilad – need on vaid mõned märksõnad, mis innustasid Viimsi kooli õpilasi 2022. aasta lõpul liituma Erasmus+ projektiga “My Action Our Future”.

Mirjam Mätlik

Viimsi kooli inglise keele õpetaja

Projekti algatas Portugali kool Agrupamento de Escolas de Canelas, kes kaasas lisaks Viimsi kooli õpilastele Hispaania kooli Centre Educatiu El Casal. Kaks aastat vältava projekti eesmärk on tõsta õpilaste ja kogukonna keskkonateadlikkust, pöörata tähelepanu vee, soojusenergia ja paberi säästlikule kasutamisele, bioloogilisele mitmekesisusele ning selle kaitsele koduvallas. Samuti on soov läbi oma tegevuse innustada õpilasi ja nende peresid prügi sorteerima ning avastama taaskasutuse rohkeid võimalusi.

Esimese projektiaasta jooksul on toimunud koostöös Rohelise kooli programmiga mitmeid kam-

paaniaid ja hea tahte algatusi nagu näiteks digikoristusnädal, sooja kampsuni kandmise nädal, veekaitsepäev ja plasttaara kogumise aktsioon, jäätmemajanduse ja prügisorteerimise alane teavitustöö, vanapaberi kogumine, taaskasutuslaad ning maailmakoristuspäeval kaasalöömine. Aprillikuus käisime 6. klassi õpilastega õpirändel El Castellar de Vallésis Hispaanias. Selle õpirände käigus nägime ja kogesime kohalikku kultuuri, õppisime kasutatud toiduõlist seepi valmistama, maalitsime ja matkasime looduses, tegime sporti ning tutvustasime partnerkoolidele projekti raames meie poolt ellu viidud algatusi.

Külalised Lõuna-Euroopast

Kuna projekt hõlmab kahe aasta jooksul ka partnerkoolide külastamisi ning koos õppimist, siis valmistusime alates septembrikuust selleks, et meie kooli tulevad ok-

Rahvatantsutund Viimsi koolis. Fotod: erakogu

toobri esimesel nädalal 14 õpilast Portugalist ja 11 õpilast Hispaaniast koos neid saatvate õpetajatega.

Elevus oli suur, kui 1. oktoobril külalised Eestisse saabusid ja peredesse majutusid. Kohe nädala alguses said 7. klasside õpilased suurepärase kogemuse avaliku esinemise osas, tehes inglise keeles ettekanded Eesti riigi, Viimsi valla ja Viimsi kooli ning hariduselu kohta. Koos lustiti tutvumis- ja maastikumänge mängides. Viimsi kooli õpilased näitasid uhkusega meie kaunist koolimaja ja tutvustasid rahvatantsutraditsioone. Agne Kurrikoff-Hermani juhtimisel kaasasime ka külalised tantsuringi ning õpetasime neile selgeks mõned lihtsamad tantsusammud.

Nädala edenedes toimusid mitmed projektiga seotud loengud ja töötoad, kus olid fookuses teemad nagu näiteks paberi, papi ja kanga taaskasutamine, Läänemere elukeskkond ja selle kaitse, disainmõtlemine ning loovalt lahenduste otsimine, energia säästmine ja praktilised nipid nii koolis kui ka kodus. Siinkohal tänan meie vahvaid koostööpartnereid Ranna-

rahva muuseumist, Viimsi raamatukogust, teadus- ja kunstikoolist. Külalistele jättis kustumatu mulje Viimsi vallas õpilastele pakutavad võimalused, mis lubavad teha nii tõsist teadustööd kui ka huviharidust omandada.

Külaskäik Lahemaale

Töötubadele lisaks võtsime 4. oktoobril ette toreda retke Lahemaale. Sagadi looduskoolis laiendasime oma silmaringi Eestimaa flora ja fauna osas ning ühtlasi külastasime RMK Sagadi metsamuuseumi. Nautisime jalutuskäiku Altja rannakülas ja matkasime Viru raba. Meeskondlikult lahendati erinevaid ülesandeid nii looduskoolis kui ka matkarajal ja õnneks soosis varasügisene ilm kõiki meie tegevusi õues. Kaunid loodusfotod ja ühiselt kogetu jätsid kustumatu mälestuse nii külalistele kui ka Viimsi kooli õpilastele.

Projektinädala lõpu eel toimus koolis meeleolukas pidu koos muusika, tantsu ja seltskonnamängudega. Oli näha, kuidas algselt pisut häbelikud ja tagasihoidlikud õpilased nädala jooksul üksteist paremi-

Sagadi looduskoolis teadmisi omandamas.

ni tundma õppisid ja läbi ühistegavuste meeskonnavaimu kasvatasid. Võib üsna kindlalt väita, et lisaks keskkonnakaitset ja loodust puudutavatele teadmistele arendasid õpilased endas võõrkeele- ja suhtlemisoskust. Neile suunatud tagasisideküsitlustest tuli täiendavalt välja veel ka see, et nädala jooksul kogeti mitmeid kultuurilisi erisusi ning saadi suurepärase kogemuse võõrustajatena, sest partnerkoolide lastele pakuti kodumajutust. Läbi projektitöö õpiti ennast paremini analüüsima ja üksteisega rohkem arvestama. Kokkuvõtteks võib öelda, et kogu aasta jooksul saadud kogemus on olnud rikastav nii õpilastele kui ka projektimeeskonnale.

Matk Viru rabas.

Millal tuleks pöörduda logopeedi vastuvõtule?

LOGOPEED on spetsialist, kes tegeleb kõne-, neelamis- ja hääleprobleemidega olenemata inimese vanusest. Tema vastuvõtule on oodatud igas eas inimesed.

Mare Laidra

logopeed

Kui kõneprobleemidega pöörduvad logopeedi vastuvõtule valdavalt lapsed, siis neelamis- ja hääleprobleeme esineb tihti ka täiskasvanutel. Eestis avaldatud erinevate andmete põhjal esineb hääldusprobleeme 25–30%-l lastest, kogelemist 5–20%-l lastel ning ligikaudu 1%-l täiskasvanutest. Häälehäirete esinemissagedus on kõrgem nende inimeste hulgas, kes kasutavad häält töövahendina (õpetajad, muusikud, klienditeenindajad, treenerid jt).

Pandeemiajärgsed uuringud on näidanud, et logopeedi abi vajab üha rohkem lapsi, kelle kõne areng on hilinenud või ei kulge ootuspäraselt. Arvatakse, et üheks põhjuseks võib olla sotsiaalne isolatsioon, mis koroonaajastu laste kasvamise paratamatuks osaks sai.

Samuti on kõnehäirete kasvu põhjuseks peetud nutiseadmete liigkasutamist, sest lapsed ja täiskasvanud veedavad varasemast rohkem aega üksinda ekraanide taga ning omavahelist suhtlust on jäänud vähemaks.

Varajane märkamine ja sekku-

Lapse kõne arendamine toimub mänguliste tegevuste kaudu.
Foto: erakogu

mine on laste kõnehäirete puhul võtmesõnadeks. On hea teada, et lapse kõnehäire võib viidata ka mitmele teisele arenguhäirele. Lapseas raviga jäänud kõnehäired võivad pärssida lapse eneseväljendusoskust ka tulevikus ning soodustada hilisemaid lugemis-, kirjutamis- ja õpiraskusi.

Logopeed oskab abi vajava inimese varakult ära tunda ning pakub välja lahendusi probleemi leevendamiseks või ületamiseks. Seega võiks logopeedi vastuvõtule pöörduda kohe, kui probleem ilmneb.

Logopeedi vastuvõtule on võimalik pöörduda perearsti saatekirjaga või tasuta. Lapsed, kes käivad lasteaias või koolis, võiksid esmalt pöörduda haridusasutuses töötava logopeedi poole.

Mina pakun Viimsis Forus spordikeskuses logopeedilist teenust aastast 2022. Mõte hakata Viimsis logopeedilist teenust pakutama

tekis aga paar aastat tagasi. Töötasin sel ajal Mustamäel ühes erakliinikus ning minu vastuvõtul käisid sageli Viimsist pärit lapsed ja täiskasvanud, sest vallas pakutava logopeedilise teenuse maht oli väga piiratud.

Hetkel pakun vaid tasuta teenust, kuid lähiajal on plaanis koostöö tervisekassaga, mis võimaldaks vastuvõtule pöörduda ka perearsti saatekirjaga. Soovitusi lapse kõne arengu toetamiseks leiad minu sotsiaalmeedia kontodelt Instagramis “koneareng” ja Facebookis “Kõne areng ja selle toetamine”.

■ Küsimuste korral võib kirjutada e-posti aadressil viimsilogopeed@gmail.com.
■ Täpsemat infot Viimsis pakutava teenuse kohta saab kodulehelt www.viimsi-logopeed.ee.

Püünsi kooli südamlük sünnipäevakontsert toimus Viimsi Artiumis. Fotod: Tiit Mötus

Püünsi kool tähistas juubelit

SÜNNIPÄEV Püünsi kool sai 30-aastaseks. Pidulikku hetke tähistasime Viimsi Artiumis kontsertetendusega “Võrratu päev mere ja metsa vahel”. Külalisteks olid lisaks lapsevanematele kooli viilistlased, endised töötajad, valla esindajad, valla koolide esindajad ja laulja Marek Sadam. Kontserdil kuulutasime välja Püünsi kooli elutöö tegija nominendi – esimeseks elutöö tegijaks sai 29. tööaastat õpetav armas ja austatud kolleeg, rahvakultuuri edendaja Hele Pomerants.

Kersti Vana

Püünsi kooli
direktori kohusetäitja

Püünsi kool oma 311 kooliõpilase ja 36 lasteaialapsena on üks väiksemaid Viimsi vallas. Laupäeval kontserdil tundsin end aga suurena ja ka laul oli meid palju. Suureks teeb meid ühtekuuluvus, oskus ja tahtmine ühise eesmärgi nimel pingutada. Südantsoojendav oli näha laval tantsimas nii 1. klassi jütse kui ka 9. klasside neide-noormehi üheskoos, ühte jalga. See iseloomustabki meid, meie Püünsi kooli. Me tunneme üksteist, me usaldame üksteist, meil hea koos kasvada ja õppida.

Püünsi kooli teeb eriliseks ka see, et osa õpilasi alustab kooliteed juba lasteaia osas 3-aastasena ning see jätkub põhikooli lõpuni. See tähendab 13 imelist aastat ühes haridusasutuses. Samuti tagab eelnev turvalise kasvukeskkonna ning tiheda koostöö kooli ja vanemate vahel.

Kontserdil oli näha, et meie õpilased on õppinud väga hästi tantsima. Rahvatants kuulub meie õppekavva, on kooli kehalise kasvatusa aineka üheks osa. Oluline on ka see, et meie õpilased julgevad tantsida, sest nad on harjutanud seda aastaid nii tundides kui ka kontserditel. Paljud on osalenud ka vabariiklikel laulu- ja tantsupidudel.

Ligi kahetunnisel kontserdil tegid õpilased muljetavaldavaid etteasteid.

Saalist sai nautida nii tantsu kui ka laulu, üllatustest rääkimata.

Püünsi koolist sirgub tublisid rahvatantsijaid.

Kui juba kehalisest kasvatusast juttu oli, siis meie asukoht metsa ja mere ääres võimaldab meil palju õues sportida ning ka tennist mängida. Võib öelda, et peaaegu ainukesena Eesti koolidest on tennise algõpetus kooli õppekavas juba aastaid sees.

Meie kontsert kestis ligi kaks tundi. Kõik lapsed, kes said olla laupäeval kooli esindamas, olid laval. See on väikese kooli eelis – me anname kõigile võimaluse.

Väikese Püünsi kooli eelis on see, et kõik saavad võimaluse.

Eesti rahvas on laulurahvas ja seda saime ka saalist nautida. Meie ansambleid ja koore ning klasside ja lasteaia kooslaulmist juhendasid muusikaõpetajad Meryt Sander ja Maibrit Puusepp. Samuti üllatasid muusikaõpetajad meid imearmsa duetiga.

Üllatusi jagus kontserdile palju. Üheks neist oli õpetaja Ly Uritami seatud etendus, milles olid vaimukalt üheks seotud Püünsi kooli sünnipäeva külalised ning valla päevakajalised teemad. Lugu oli suurepäraselt ette kantud 5., 6. ja 8. klasside õpilaste poolt.

Kontsert oli äärmiselt emotsionaalne ning lõpus oli paljudel raske pisaraid tagasi hoida. Kontserdi finaal andis ühele esimest korda Püünsi kooli ajaloos tiitli Püünsi kooli elutöö tegija. See tiitel antakse töötajale, kes on panustanud kooli tegemistesse vähemalt 20 aastat ja on silma paistnud oma tubli tööga. Esimese nominatsiooni andis koos rahvusliku kingitusega üle õpetaja Hele Pomerantsile, kes töötab Püünsi koolis aastast 1995. Õpetaja juhendamisel on aastakümneid meie lapsed tantsinud rahvatantsu, aga ka õppinud loodusteadusi ning koostanud 8. klassis loovtööd. Oleme uhked, et Hele on meie õpetajateperekonda liige!

Vaatasin laupäeval Viimsi Artiumi täissaali ning mõtlesin, et midagi on siin koolis 30 aasta jooksul õigesti tehtud, et meid hoitakse ja armastatakse, meid ei unustata. Täna siinkohal kõiki endisi ja praeguseid töötajaid panuse eest Püünsi kooli hoidmisel ja arendamisel! Püünsi kool on väga hea kool. Siin on lastel hea õppida. Teame, et siit saadud haridusega saavad õpilased oma unistusi kenasti ellu viia.

TEHNOLOOGIA

Uus tehnoloogia jõuab koolidesse

Viimsi valla koolide õpikeskkondade tehnoloogilised võimalused on viimaste aastatega jõudnud uuele tasemele. Nüüd saab valla koolides kasutada kiiret interneti mitte ainult arvutiklassides, vaid kõikides õpperuumides.

Viimsi valla koolide digitehnoloogilised uuendused ei piirdu ainult kiire interneti ja kaasaegsete seadmete kasutuselevõtuga, vaid neil on ka tugev fookus turvalisuse tagamisele. Viimaste aastate jooksul on tehtud märkimisväärsed edusamme nii võrkude turvalisuse kui ka õpikeskkonna kaitse osas. Üks oluline samm on laiendatud Wi-Fi leviala, kuid mitte vaid selle kiirendamiseks. See on kaetud kvaliteetse küberturvalisusega, tagades, et õpilaste ja õpetajate internetiühendused oleksid mitte ainult kiired, vaid ka turvalised. Personaalne Microsoft Office 365 konto kõigile lastele loob veel ühe turvalisuse kihi. See mitte ainult ei võimalda lastel kasutada Office 365 tarkvara kodustes seadmetes, vaid tagab ka turvalise keskkonna, kus nende õppeandmed on kaitstud.

Lisaks kohtvõrkudele on ka klassiruumid varustatud moodsa tehnoloogiaga. Käesoleva aasta jooksul said Viimsi koolid klassidesse 95 uut digiekraani. See tähendab, et üle poolte vallas asuvate koolide klassidest on digiekraanidega kaetud.

Uued puutetundlikud digiekraanid on palju mugavamaks muutnud ka erinevate tarkvarade kasutamise õpikeskkondades. Näiteks Powerpointis või OneNote'is saavad õpilased erinevaid ülesandeid puutetundliku ekraani peal sujuvalt lahendada ja hiljem tunnis koostatud materjali talletada.

Kaasajastatud infotehnoloogiline areng koolides on abiks uute digiekraanide paremale toimimisele. See ei tähenda ainult kiiremat internetiühendust ja kokkuhoitud aega, vaid loob võimaluse ulatuslikumalt kasutusele võtta kaasaegseid õpi- ja ühisloome keskkondi nii õppetöös kui ka veebipõhistes e-teenustes.

Õpetajad uuendustega kaasas

Pärast edukat piloteerimist ja otsust asendada projektorid digiekraanidega korraldas Viimsi vallavalitsus hanke, mille võitjaks osutus IKT firma Datel. Firma esitlustehnika osakonna arendusjuhi Priit Grünbergi sõnul on digiekraanid projektoritega võrreldes kvaliteetsema pildiga ja pakuvad võimalusi ka hübriidtööks. “Digitaalne puuteekraan pakub palju lisavõimalusi. Näiteks klassitunni või koosoleku ajal saab ühiselt märkmeid teha või joonistada. Tehtut saab salvestada ning teistega jagada,” selgitab Grünberg. Digiekraanide suureneva populaarsuse taga on kindlasti ka see, et nende hinnad on täna päeval langenud tasemele, kus ka kõrge kvaliteediga projektoritel on tahvlitega raske konkureerida.

Viimsi koolide õpetajaid on digiekraanide erinevate võimalustega väga hästi kaasa tulnud. Kohe, kui vald uued digiekraanid hankis, viidi õpetajate seas läbi ka koolitusi. Praegu leiavad mitmed õpetajaid ise uusi võimalusi, kuidas tehnoloogiat huvitavaks õppeprotsessiks parimal moel ära kasutada.

Ka õpilaste jaoks on nüüd tunnis läbitav materjal lihtsamini kättesaadav. Uued ekraanid võimaldavad sünkroniseerimist ja nii liiguvad OneNote'i märkmed pilve ja ka Stuudiumisse. Väga mugav on tunnis erinevatele õppematerjalidele pealejoonistamine, näiteks täita matemaatika töölehti.

Heaks näiteks on Viimsi kool, kus digiekraanidest on saanud ka sisesuhtluskanalid. Kui koolis on mõni sündmus tulemas, siis kajastatakse infot ka digiekraanidel.

Kuhu areneda edasi?

Lähtetulevikus on Viimsi vallavalitsusel plaanis ekraane juurde hankida ning järk-järgult parendada digivõimekust valla koolipere hulgas. Kindlasti muudab see õpiprotsesse põnevamaks ning koolikoti kergemaks.

Ühe laiemalt arendamist vajava teemana tasub esile tõsta seda, et eestikeelset digiõppematerjali võiks rohkem olla. Paljud õpetajad kasutavad paberõpikuid just sellepärast, et eestikeelset tasuta digiõppematerjali ei ole piisavalt. Tasuta materjalid on kogunenud e-koolikoti keskkonda, kuid seal oleva materjali tase on ebahühtlane ning sellele ei rakendata kesket kvaliteedikontrolli. Samuti on probleemiks kujunenud see, et kui õpetaja laeb keskkonda enda loodud materjalid, kaotab ta autoriõigused.

Arvatavasti muudab juba lähitulevikus digiõpet ka tehisintellekti kiire areng. Tehisintellekt võib õpetajat aidata, näiteks vähendada tema koormust tundideks ettevalmistamisel või õpilaste tööde hindamisel. Samuti võib tehisintellekt olla palju abi erivajadustega, näiteks nägemis- või kuulmispuuetega laste õpetamisel.

Erki Peegel

Peegel ja Partnerid partner

Euroopa keeltepäev Viimsi koolis. Foto: erakogu

Viimsis toimuvad aasta lõpuni jazziõhtud

■ 19. oktoobril toimus Viimsi mõisas tegutsevas Eesti sõjamuuseumis suurejooneline jazzkontsert, mil hubane saal täitus imelise jazzimuusika ja kaunite meloodiatega, kui lavale astus prantsuse duo Madeleine & Salomon.

Kontserdi korraldajad Carmen ja Oleg Pissarenko tõid Viimsisse unustamatu muusikaelamuse. Madeleine & Salomon on tuntud oma ainulaadse helikeele poolest, kus kohtuvad jazz, muusikaline luule ning elektroonilised helid. Artistid pakkusid kuulajatele erilisel emotsioone, jutustades elust läbi muusika. Tegemist oli äärmiselt mitmetasandilise etteastega.

Prantslaste muusika on täis tundeid, lugusid eri kultuuridest ja sügavust, mis haarab kuulajaid endaga kaasa. Duo liikmed – lauljatar ning flöödimängija Clotilde Rullaud ning pianist Alexandre Saada – on oma alal tõelised virtuosid, andes võluvaid kontserte maailma eri paigus.

Viimsi mõisa hubane saal lõi intiimse atmosfääri, kus muusika sai täielikult esile tõusta. Publikut ümbritsesid ajaloolised seinad ning kõlas mitmeid kordi juba varasemalt esile toodud Maria Laidoneri klaver, luues unustamatu õhkkonna.

Viimsi Jazzi korraldajad, Carmen ja Oleg Pissarenko, on valla rahvale juba tuntud pühendumuse poolest muusikale, kogukonnale ning soovist tuua kvaliteetset jazzmuusikat Viimsisse. Nende armastus muusika vastu on viinud regulaarselt korraldatavate kontsertide ja festivalideni, et jagada oma kirge ka teistega. “Madeleine”i ja Salomoni esinemine oli tõeliselt meeldejääv ning jättis meie publikule sügava mulje. Kontserdil kõlasid duo enda lood, mis pakkusid jazzipublikule mitmekesist muusikalist naudingut. Tagasiside kestis meile päevi, mille eest oleme otsatult tänulikud ning rõõmsad,” jäi Carmen tagasihoidlikuks.

Viimsi mõisa jazzikontsert oli sündmus, mis tõi siia maailmatasemel muusika. Carmen ja Oleg panustasid tugevalt selle kontserdi õnnestumisse ning näitasid taaskord, et Viimsi on tõeline muusikasõprade paik. Loodame, et tulevikus saame nautida veelgi rohkem sarnaseid kvaliteetseid muusikasündmusi Viimsi mõisas. “Meie kontsert ei oleks saanud toimuda ilma sõjamuuseumi lahkumise ja Viimsi valla toetuseta – oleme tänulikud!” lisasid korraldajad.

Carmen jutustas, kuivõrd positiivsete emotsioonidega reisisid artistid Prantsusmaale tagasi ning on saatnud omakorda tagasiside tänuavaldusena meie soojale publikule, Viimsi mõisa pererahvale ning hõrgutistest tulvil kohvikule Claudee Koogid, kes kostitavad mõisas jazziõhtuid! Käesolev aasta lõpeb kahe viimase kodumaise kontserdiga, millest järgmine on juba 17. novembril, kui lavale astub Sofia Rubina. “Sofia esitles hiljajärgu uut albumi “I am Soul”, kuid esmakordselt tuleb ettekandele unplugged-kontsert just Viimsi Jazzi lavalt. Ootame kõiki jazzihuvilisi õhtut nautima,” kutsus Carmen Pissarenko.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Prantsuse duo Madeleine & Salomon. Foto: Kalev Lilleorg

Randvere kooli laiendus klasside ja ujulaga on valmis

■ Pikalt oodatud Randvere kooli laiendus ja ujula on nüüdseks valmis saanud. Lõppenud on ehitustegevus ja väljastatud on ka kasutusluba.

Alates 13. novembrist on Randvere kooliperel (üle 460 õpilase) kasutada 25 meetri pikkune ja neljarealine basseini, mille sügavaim osa on 1,7 ja madalam 0,95 meetrit. Lisaks on ujulas ka väiksem basseini sügavusega 0,6 meetrit. Väiksema basseini vesi on soojem kui suuremas basseinis ja on ennekõike mõeldud ujumaõppimiseks neile, kes kohe suurde basseini minna ei tihka. Kompleksi juurde kuuluvad ka kaks duširuumi koos saunaga.

Randvere kooli ujula on ennekõike mõeldud kasutamiseks Randvere ja teiste valla haridusasutuste õpilastele. Meie eesmärgiks on see, et Viimsi õpilased saaksid ujumisoskuse kätte üldhariduskoolist. Seega on koolidele ujula avatud tööpäeviti kell 8–16. Õhtuti ja nädalavahetusel saab ujulat kasutada ka treeningute läbiviimiseks ning ujuma saavad tulla ka valla elanikud. Täpsem info ujula lahtiolekuaegadest jõuab peatselt Randvere kooli kodulehele.

Ragner Paevere

Viimsi Haldus OÜ juhatuse liige

Noored fotograafid koos fotoringi juhendaja Siiri Piirisaarega. Foto: Keit Priske

Fotonäitus tõi esile Prangli kauni looduse

FOTONÄITUS Prangli põhikooli õpilaste fotonäitust käidi suve jooksul uudistamas nii Eestist kui ka mujalt maailmast.

Siiri Piirisaar

Prangli põhikooli õpetaja

Esimese fotonäituse korraldamise idee tekkis juba kolm aastat tagasi, kui Prangli kooli õpilastel avanes võimalus osaleda tänu riiklikule huvihariduse ja -tegevuse toetusele fotoringis. Esimesel aastal õpiti fotograafia algtõdesid ja pildistati huvitavaid tähelepanekuid ümbruskonnast. Parimad tööd leidsid koha Kelnase sadama ootepaviljonis, kus avati näitus pealkirjaga “Leid”.

Kahel järgneval aastal pühenduti Prangli looduse pildistamisele ning kooli, rahvamaja ja haridusseltsi koostöö tulemusena riputati tööd üles saare rahvamaja fuajeesse. Näitust “Oma

Võidutöö “Poseidoni võim”. Foto: Holger Koiva

saar” sai külastada möödunud aasta suvel, näitus “Kevad südames” oli huvilistele ülevaade selle aasta oktoobrini.

Viimaste näituste puhul oli näituste külastajatel võimalik hääletada ka oma lemmikfoto poolt. Näituse lõpuüritusel loositi kõikide hääletanute vahel välja üks õnnelik, kes sai oma lemmikfoto endale päriks. Lemmikpildi omanikuks osutus loosi tahtel Ungari kodanik ja foto tuli postiga välismaale saata.

Laste fotonäitused on muutunud

külastajate seas väga populaarseks. Sel aastal oli hääletajate arv juba üle 300 ning hääli andsid eri vanuses ja erinevatest riikidest pärit inimesed. Oktoobrikuus toimus fotonäituse “Kevad südames” lõpuüritus ja selgusid ka selle aasta parimad fotod: “Poseidoni võim” (autor Holger Koiva, 9. klass), “Saabusid kalamehed” (autor Kristo Piirisaar, 1. klass) ja “Valguse allikas” (Marta Liisa Linholm, 1. klass).

Selleks, et ka edaspidi saaksid näitused toimuda, aitas suuresti kaasa kogukonna aktiivsus. Terve suvi müüsi saarekülastajatele õpilaste fotodega illustreeritud postkaarte. Lisaks on kõigil võimalik laste loomingut kuni jõuludeni Prangli rahvamajas soetada. Laste motivatsiooni hoidmiseks ja nende tubli töö kiituseks kinkis Prangli rahvamaja kõigile huviringi õpilastele ühise Viimsi spaa külastuse kinkekaardi. Uue näituse idee on juba olemas ja kui kõik läheb plaanikohaselt, siis ootame järgmisel kevadel kõiki järjekordest väljapanekut oma silmaga vaatama.

Viimsi ukuleleorkester on teel tähtede poole

KONTSERIT Tähed, millele pealkiri vihjab, on muusikatähed, kelle laulud kõlavad 2. detsembril kell 17 Viimsi huvikeskuses toimival kontserdil “Ainult hitid!”

Joosep Sang

Viimsi ukuleleorkestri juht

Kava sisaldab tuntud lugusid mitme põlvkonna staaridelt ja peaks seetõttu huvi pakkuma igas vanuses kuulajale. Otsustage ise – kõrvuti on menulood sellistelt esitajatelt nagu Michael Jackson ja Ed Sheeran, ABBA ja Billie Eilish, Raimond Valgre ja Liisi Koikson, a-ha ja Guns N` Roses. Elevust esinejate, aga loodetavasti ka kuulajate jaoks lisab tõsiasia, et sellisel kujul pole need lood varem kohe kindlasti kunagi kõlanud.

Sügisel oma kolmandat sünnipäeva pidanud Viimsi ukuleleorkester on aastatega kenakesti kosunud, juurde on tulnud nii mänguuskust kui ka uusi

Ukuleleorkestri proov noorte kunstnike silmade läbi. Joonistus: ühistöö

liikmeid. Orkestri teeb eriliseks see, et seal mängivad rõõmuga koos igas vanuses ukulelemängijad, algklassidest pensionieani.

2. detsembri kontserdil saab orkester tuge ka Tallinna noortelt ukulele-

mängijatelt – koos nendega on laval lausa 30 muusikut! Kuulajad Viimsist ja kaugemalt on kogu perega oodatud nautima lõbusat pilli ukulelet ja uute kõladega kaunistatud menulugusid. Kontsert on kõigile tasuta.

Tulemas on kaheteistkümnes Viimsi JazzPopFest

Viimsi kooli viiistlekkor. Fotod: erakogu

FESTIVAL Minnes vastu külmale talvele, võtame kaasa soojad mälestused suvisest XIII noorte laulu- ja tantsupeost “Püha on maa”. Nagu eluski olid seekord lauljaile toeks nii päike kui ka äike ning kindlasti andis mõtlemissinet muusika nõiduslik vägi, mis avas taevaluugid ja Mari Kalkuni “Sata-sata” lõpetas pika pöua. Möistagi oli see suur pingutus kõigile korraldajatest osalejateni ja võib tunduda, et on õige aeg anda lauljaile kogeda jazz- ja popmuusika *groove*.

Aarne Saluveer

Viimsi JazzPopFesti kunstiline juht

Juba on käimas ettevalmistused 2025. aasta üldlaulupeoks, aga sinna on siiski veel aega. Seniks annab eestlastele vabaduse teel olulise laulmisharrastusega tegelejatele hääled laupäeval, 25. novembril toimuv Viimsi JazzPopFest (VJPF).

Viimsi JazzPopFest aitab arendada ja loob tingimusi, et kooridel oleks repertuaaris ja publik saaks nautida kaasaegset vokaalmuusikat, ava-

des uusi rütmimuusikalisi silmapii-re. Alates esimesest festivalist on VJPF toonud põnevate kavadega Viimsisse Eesti ja välismaa professionaalseid ja harrastusmuusikuid. Meie oma Viimsi kooridele annab see olulist esinemis- ja konkursikogemust – alati on erakordselt tore, kui saad laulda nii, et Viimsi Artiumi heakõlalises saalis on põidlahoidjaid publiku hulgas.

Festivalipäev pakub ka hulgaliselt põnevust – kuulajad saavad elada kaasa kooride ja vokaalansamblite võistlusvoorule. Osalevaid vokaalansambleid juhendavad Maria Väli, Maarja Aarma ja Karin Salumäe – Estonian Voices ja EFKK kogemusega tuntud muusikud ja sooloartistid. Koore osaleb üle kogu Eesti – Viimsist Võru ja Tabasaluni.

Kindlasti saab erakordne elamus olema õhtune lõppkontsert, kui publik saab võrrelda oma kõrvaga kuuldot õhtusel lõppkontserdil avalikustatava žürii hinnangute ja paremusjärjestusega. On hea traditsioon, et festivali žürii luuakse koostöös Jazzkaare ja Klassikaraadioga.

Pärast koroonast tingitud kultuuri-seisakut taaskäivitanud festivalikontserdi erikülaliseks eelmisel aastal oli Estonian Voices. Seekord rõõmus-

Festivali kunstiline juht Aarne Saluveer.

tab osalejaid ja publikut Alike, kes sai Viimsi Artiumi saaliga tuttavaks juba aasta alguses toimunud Eesti Laulu telesalvestustel ning tagas pääsu Eurovisiooni lauluvõistlusele Eestit esindama. Sellest ajast alates on ta artistina suutnud palju korda saata. Nüüd saavad viimsilased ja festivalil osalejad kuulata, kuidas tema varasemad hittlood ja uus muusika Viimsi Artiumi suures saalis kõlavad. Soovitan kiirustada pileтите ostjatel, sest Viimsi Artiumi saali kohtade arv on piiratud.

Mandoliinide ansambel ei jäta külmaks ühtegi kuulajat

KONTSERT 3. detsembril saab Viimsi Artiumi kammersaalis nautida ansambli Beati Mandolini jõululaulude kontserti.

Aivar Trallmann

Viljandi Vanamuusika Festivali MTÜ tegevjuht

Seitsmeliikmeline ansambel Beati Mandolini (õndsad mandoliinid) on oma ligi 10-aastase tegevusega leidnud austajad kõikjal Eestimaal ja pälvinud tunnustust nii Eestis kui ka Itaalias.

Beati Mandolini kontsert pakatab positiivsusest ega jäta külmaks ühtegi kuulajat. Lisaks itaalia ja siitsiilia tuntud jõululauludele kõlavad kontserdil ansambli liikme Tõnu Raadiku enam kui 20 aastat tagasi loodud talvelaulud autori esituses ja seatuna spetsiaalselt ansamblile.

Ansambli koosseisu kuuluvad: Anto Önnis (tenor), Ants Önnis (mandoliin, suupill), Tõnu Raadik (viul, mandoliin), Joosep Sang (mandoliin), Are Jaama (kitarr, mandoliin), Teet Veskus (kitarr, suupill) ja Endel Valkenk-lau (bassmandoliin).

- Kontsert “Jõuluaeg täis valgussära” toimub 3. detsembril kell 17 Viimsi Artiumis. Beati Mandolini järgnevad jõulukontserdid toimuvad 19. detsembril Saku Toomase kirikus, 20. detsembril Rae kultuurikeskuses, 21. detsembril Anija mõisas ja 22. detsembril Viljandi Baptistikirikus.
- Pileteid saab osta Piletilevist, enne kontserdi algust kaardiga maksta ei saa.

Inglipuult ootab kingitust 2353 last üle Eesti

■ Maxima on alates 2009. aastast aidanud heade inimeste toel kokku koguda kingitusi, et viia jõulurõõmu tuhandetele vähekindlustatud perede lastele üle Eesti. Kaubandusketi poolt ellu kutsutud heategevuslik kingikampaania „Inglipuu“ on selle aja jooksul täitnud tuhandete laste salajasi jõlusoove.

Jõlusoovidega Inglipuu on ka Viimsi Maximas. Foto: erakogu

Ka sel aastal kogus Maxima koostöös erinevate omavalitsuste sotsiaaltöötajate ning Eesti lasterikaste perede liiduga kokku just nende laste jõlusoovid, kelle peredel puuduvad tänava võimalused lapsele soovitud jõulukingituste tegemiseks.

Eesti lasterikaste perede liidu president Aage Õunap ütles, et sel aastal koguti laste soovid kokku pisut teisiti kui varem. “Asjad, millest lapsed unistavad, on lihtsad. Palju soovitakse sooje riideid ja jalatseid, voodiriideid, mänguasju, pliiatseid, plastiliini, LEGO klotse, kosmeetikat jne. Eriti soojaks tegid südame need kirjad, kus suuremad õed-vennad soovisid midagi väiksematele või mingit elamust, mida saaks terve perega koos nautida,” sõnas Õunap.

Algatuses kaasalöömiseks tuleb minna Maxima kauplusesse ning valida seal paiknevalt Inglipuult üks ingliske lapse nime ja sooviga ning osta talle kingitus. Kingituse saab koos ingliske üle anda pakkimata kujul kas poe infoletti või kassasse, kust Maxima selle õigeaegselt lapseni toimetab.

Viimsi vallavalitsuse lastekaitse vanemspetsialisti Laura Johanna Derkuni sõnul on “Inglipuu” kaudu jõulukinkide kogumine lastele Viimsis kaunis ja südamlük traditsioon. “Algatus annab meie kogukonnale võimaluse üheskoos näidata üles ühtsust ja jagada armastust ning toetust nendele lastele, kes seda kõige enam vajavad. Koos saame muuta jõulud muinasjutuliseks ajaks ja luua mälestusi, mis jäävad meelde terveks eluks,” ütles Derkuni.

Iga hooliv eestimaalane saab hakata ingliske, tehes “Inglipuul” olevale lapsele soovitud kingituse ajavahemikus 22. november – 15. detsember. Heategevuskampanias osalevad kauplused leiab Maxima Eesti veebilehelt www.maxima.ee.

Ingrid Piirsalu

Maxima Eesti avalike suhete juht

Viimsis saab jälle uisutada!

■ Viimastel nädalatel on Viimsi Rimi taga asuval vanal staadionil käinud uisuväljaku ettevalmistustööd. Vaatamata ilmale saab Viimsis alates 17. novembrist uisutada, sest tegemist on külmutustehnoloogial põhineva uisuväljakuga, mida saab kasutada iga ilmaga.

Abivallavanem Nikolai Bentsler sõnab, et uisuväljaku taasrajamine on ainuõige samm. “Eelmise aasta positiivne kogemus näitas, et viimsilastel on huvi uisuväljaku vastu. Seetõttu otsustas vallavalitsus ka käimasoleval liikumisaastal uisuväljaku avada.” Abivallavanema sõnul on oluline ka see, et Viimsi koolide õpilaste gruppidele on uisuväljaku kasutamine teenusepakkujaga ette suheldes tasuta ning ühtlasi saavad uisuväljakut nädala sees kell 10–12 tasuta kasutada ka pensionärid.

Uisurõõmu pakutakse koostöös Ice Cycle OÜga ning väljak jääb avatuks kuni 18. veebruarini. Ice Cycle OÜ juht ja Viimsi uisuväljaku rajaja Raido Oja sõnul panustatakse sel aastal veel parema uisuelamuse pakkumisse: “Lisaks uisulaenukse soojakule on inimestel võimalik sel aastal oma jalatsid vahetada siseruumis. Kusjuures, oleme juurde soetanud tuttuusi uiske ning usume, et tänavuse aasta uisuväljak saab möödunud aasta omast parem. Meie oleme igatahes valmis viimsilasi rõõmustama ja ootame kõiki uisutama!”

Viimsi uisuväljak on avatud esmaspäevast neljapäevani kell 10–20, reedest pühapäevani kell 10–22. Kuna tegemist on tehisjääga, saab uisutada iga ilmaga. Uisuväljak asub Randvere tee 9b ehk Viimsi Marketi taga. Kohapeal on uiskude laenutamise võimalus ja uisuväljakut hooldatakse igapäevaselt. Uisuväljaku kasutamise tunnihinnad algavad sooduspiletiga 3,50 eurost. Saadaval on ka perepiletid ning kümne korra piletid. Uisurendi hind on 4 eurot. Täpsemat ja jooksvat infot uisuväljaku kohta leiab sotsiaalmeediast, otsides märksõna Viimsi uisuväljak.

Harri Ausmaa

kultuuriosakonna juhataja

Viimsi uisuväljak avati 17. novembril. Foto: Tiit Mõtus

Osale Viimsi 4.–5. klasside pallimängude mitmevõistlusel

■ 19. novembril algavad ettevalmistavad treeningud Viimsi pallimängude mitmevõistluseks. Viimsi pallimängude mitmevõistlused (rahvastepall, saaljalgpall ja korvpall) ja sellele eelnevale kümnele ettevalmistavale treeningule on oodatud kõik Viimsi 4.–5. klasside pallimänguhuvilised.

Ettevalmistavad treeningud toimuvad Viimsi kooli võimlas (Randvere tee 8, Haabneeme) valitud pühapäevadel kell 9–11. Saaljalgpallitreeningud toimuvad 19. novembril, 3. ja 10. detsembril ning 14. jaanuaril (2024). korvpallitreeningud 2024. aasta 28. jaanuaril, 4. ja 11. veebruaril ning rahvastepall 10., 17. ja 24. märtsil 2024.

Saaljalgpallitreeningud viivad läbi Viimsi saaljalgpalli klubi treenerid. Viimsi saaljalgpalli head taset näitab asjaolu, et Viimsi võistkond on tulnud Eesti meistriks kolmel aastal järjest: 2019, 2020 ja 2021.

Korvpallitreeneriks on Kristjan Laurits, kes on korvpalli mänginud USA üliõpilaskorvpalliga ja Eesti meistriliigas ning mitu aastat olnud ka laste korvpallitreeneri ametis.

Turniir toimub 7. aprillil 2024 ja sellel võib igast Viimsi koolist osaleda kuni kolm võistkonda. Võistkonnad moodustuvad turniiriks ettevalmistamise treeningutel õpilaste endi initsiatiivil. Võistkonnas on kuni kaheksa last ja sama koosseis mängib igat pallimängu. Korraga on platsil viis mängijat. Nii korvpalli- kui ka saaljalgpallimängu pikkuseks on turniiril 10 minutit, rahvastepallis on kuni kolm geimi, igaüks kolm minutit. Turniiri võitja saab tiitli Viimsi meister pallimängude mitmevõistluses, kõik osalejad saavad osalusdiplomi.

Täpsemad turniiri reeglid avaldatakse hiljemalt 10 päeva enne turniiri toimumist. Turniiri läbiviimist ja ettevalmistavaid treeninguid toetavad: Viimsi vald, Raimo Tann ja Eesti jalgpalli liit. Mänge korraldab Aruka Klubi MTÜ (aruka.klubi@gmail.com, tel 5559 8867). Vaata lisa: facebook.com/ArukaKlubi.

Taavi Ahven

Aruka Klubi MTÜ juhatuse liige

Jalgpall on üks osa pallimängude mitmevõistlusest. Foto: Liina Rüütel

Maagiline talvelavastus “Lotte ja kadunud jõuluvana” jõuab peagi vaatajateni

Gerli Padar-Parmas ja Camilla Miranda Parmas. Foto: Ilmar Saabas (Delfi Meedia AS)

LOTTE Delfi ning Pere ja Kodu esitlevad – palavalt armastatud Leiutajateküla Lotte uhiuus lavastus on valmis. Erakordne vaatemäng pakub elevust igas vanuses vaatajale. Unibet Arena (endine Saku Suurhall) muutub imepäraseks talvõlumaaks, kus toimub vaid viis “Lotte ja kadunud jõuluvana” etendust.

Ade Pihl

Delfi Elamuse projektijuht

Sealsamas ilmub lavale ka maagiline järvejää ning esmakordselt astuvad nii

suurel laval üles treener Anna Levandi käe all iluuisutajad Arlet Levandi ja Stefania Zagorovskaja. Tule ja vaata oma silmaga ning lusti Leiutajateküla rahvaga kaasa.

Teksti autoriks on legendaarne Jano Põldma, muusika on kirjutanud Priit Pajusaar ning muusikale teksti Leelo Tungal, kunstnikeks Heiki Ernits ja Iir Hermeliin. Lavastajaks on Ain Mäeots (Vanemuine) ja koreograaf on Alice Aleksandridi.

Osades: Gerli Padar-Parmas, Camilla Miranda Parmas, Jaanus Tepomees, Hardo Adamson, Mait Malmsten (Eesti Draamateater), Sepo Seeman, Ott Lepland, Piret Krumm, Veikko Täär, Ragne Pekarev, Tiit Sukk (Eesti Draa-

mateater), Ott Raidmets (Endla Teater), Nele-Liis Vaiksoo, Priit Volmer (RO Estonia), Märt Jakobson, Lauri Liiv, René Soom (RO Estonia), Liisa Pajusaar, Wanda-Helene Ollep, Mattias Metsalu ja paljud teised. Laval astuvad üles orkester Siim Aimala dirigeerimisel ja ETV lastekoor Aarne Saluveeri juhendamisel.

“Lotte ja kadunud jõuluvana” etendused toimuvad 8.–10. detsembrini.

■ Täpsemat infot saab kodulehelt www.unibetarena.ee/uritused/kalender/2023-12-08/lotte-ja-kadunud-jouluvana/.

Viimsi valla lähiaja kultuurikalender

Kontserdid ja teatrietendused

24. novembril kell 19 Valdo Jahilo “Kõbus ja lõbus”. Pille Pürgi autobiograafiline monoetendus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

25. novembril rahvamuusika-ansambli Pirit juubelikontsert 40. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.

25. novembril Viimsi JazzPopFest. Viimsi Artiumis.

26. novembril kell 19 komöödiaetendus “Kaheteistkümmes öö”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

26. novembril kell 19 HELJAKEEL 2023/2024. Mõtisklusi maailmavaadetest. And I Loved You Like a Branch Breaking Under the Snow. Viimsi Artiumis. Tasuline.

2. detsembril kell 11 Viimsi huvikeskuse huviringide jõulukontsert. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.

2. detsembril kell 17 Viimsi Ukuleleorkestri ja Tallinna Noorte Ukuleleorkestri jõulukontsert. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.

3. detsembril kell 18 Jõuluhälli-laul. Tähe-Lee ja sõbrad. Plaadi-esitluskontsert: maailmas esma-

kordne CD-kogu Arvo Pärdi klaveriloominguga. Viimsi Artiumis. Tasuline.

Eakatele

17. novembril kell 11 kohvihommik külalisega. Immuunsuse tugevdamine. Külal on dr Epp Veski. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

23. novembril kell 15 kadripäeva tantsutrall, esinevad taidlejad. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

24. novembril kell 11 mõttemängude tund. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

24. novembril kell 14 kadritrall huviringides. Randvere päevakeskuses. Tasuta.

30. novembril kell 13 jõulukaunistuste valmistamine. Randvere päevakeskuses. Tasuta.

1. detsembril kell 11 jõuluootel – kinkimine ja kinkimisrõõm. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

Lastele

18. novembril kell 13 Vimpsiku

jutu- ja mängutund. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

Varia

17. novembril kell 19 jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

18. novembril kell 11 jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

18. novembril kell 15 aksessuaari töötuba – jõulukingitused. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

19. novembril kell 17 taikotrummide töötuba – isadepäeva ja meestepäeva eri. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

19. novembril kell 18 taikotrummide töötuba: emad ja naised – lödvestus ja uus start. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

22. novembril kell 18 pilguheit eesti kunsti. “Surmatantsust” Noor-Eestini. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

24. novembril kell 19 jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

25. novembril kell 12 lilleseade

koolitus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

25. novembril kell 18 jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

26. novembril kell 12 loeng naistele. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

27. novembril kell 18 filmiõhtu “Päikeseaeg”. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

28. novembril kell 18 Ungari rahvusluuletaja Sándor Petőfi filmi- ja kirjandusõhtu. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

29. novembril kell 17.30 Marja Matiiseni uus algajate lapitöö kursus. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

29. novembril kell 18 lugejatega kohtub erusõjaväelane, kirjanik ja poliitik Leo Kunnas. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

30. novembril kell 18 Taavi Kanguri raamatu “Tapmise eelõhtu” esitlus. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

30. novembril kell 18.30 akvarellidega jõulukaardi valmistamise töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

1. detsembril kell 18 elektroonika töötuba: metallidetektori valmistamine. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

2. detsembril kell 16 meigi- ja näohoolduse koolitus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

2. detsembril kell 16 maaliõhtu. Jõuluingli maalimine koos Helina Toateriga. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

2. detsembril kell 20 Rythm Spirits esitleb: maailmarütmide õhtu. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

3. detsembril kell 14.30 õpituba “Dikroidklaasist ehted”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

3. detsembril kell 15 I advendi tähistamine. Viimsi vabaõhumuuseumis. Tasuta.

Sport

17. novembril Viimsi uisuväljaku avamine.

19. novembril Viimsi 4.–5. klasside pallimängude mitmevõistluseks ettevalmistavad treeningud. Viimsi koolis. Kontakt: aruka.klubi@gmail.com, tel 5559 8867.

Miiduranna jääkeldrite lugu

AJALUGU Maakeldrite ehk ka jääkeldrite kultuur ulatub Eestis kaugete aegade taha. Neid rajati nii mõisate kui ka talude juurde toiduainete ja jookide jahedas hoidmiseks. Kui kelder asus veekogule lähedal, oli jahedust säilitavaid jääkamakaid mugav sinna vedada. Samas on teada, et näiteks Miiduranna küla Aado talu Jussika keldrisse veeti talviti jääkamakaid lausa Pirita jõest. Soolasuse tõttu kippusid lähemalt saada olevad merejääkamakad kiiremini sulama.

Tõnu Tuulas
Miiduranna elanik

Sagadi mõisa jääkelder valmis aastal 1789. Et keldri jahedust hoida õigel temperatuuril, koguti talviti mõisatiigilt jääd, mille kamakaid hoiti võlvkaarte vahel jääkeldri südames. Nii ei tõusnud ka kõige kuumematel suvepäevadel keldri temperatuur üle + 6 °C. Eestis on säilinud paljude mõisate ja talude jääkeldrid, millest osad on kapitaalsed ehitised.

Miidurannas rajati mereäärse eluviisi tõttu jääkeldrid peamiselt lautrite lähedusse, et oleks lihtsam jääkuubikuid kohale vedada. Need omamoodi jääakud aseta-

ti keldri põrandale seapuruga täidetud puidust kastidesse. Terveks soojaperioodiks oligi vajalik jahe-
dus tagatud. Lautri läheduse tõttu oli käepärane ka osa kalasaagist kohe keldrisse hoiustada.

Jalutades täna mööda ajaloolist Lahe teed kümnekond meetrit Rünka teeotsast Miiduranna sadama suunas, avastame väga omamäolise ajaloolise rajatise – Praaga talu suure jääkeldri. Tänaseks on naabrid keldri kasutamise ilusti ära jaganud. Mõlemast otsast on keldrisse oma uks. Sadamapoolse ümber on paekivisein kaunitult restaureeritud.

Ühel selgel ja kargel talvepäeval märkan, kuidas naabrimees Peeter kärutab mereäärsest maakeldrist kodu poole suuri punapõkseid õunu. Pakub lahkelt mullegi. Kodus ampsates saame kohe aru,

Praaga talu keldri Miiduranna sadama poolne ots.
Fotod: erakogu

milles peitub maakeldri võlu. Õunad pole kaotanud grammigi sügisesest värskusest ja mahlasusest. Värskuse, aga ka kauni erkpunase värvi tõttu olevat Peetri onu neid nõukaajal edukalt talviti linnas turul müünud.

Mälestused lapsepõlvest

Lapsepõlvest meenub esmalt sünnikodu Uustalu mereäärne jääkelder, mille merepoolsel küljel kasvas hiiglaslik pärn. See kelder oli justkui meie talukoha ja pere saatuse sümbol – kuni kestis kelder, kestis ka Uustalu maadel meie pere eluke.

1980. aasta Pirita olümpiaregatile saabusid külalised ka paljudest välisriikidest. Nende jahtide ja kaatrite randumiseks ehitati Miiduranna sadam põhjalikult ringi. Nii sai meie külast ainus Eesti küla, mis olümpiamängude läbiviimisega otsestelt seod. Kolhoosi kalalaevad toimetati kusagile Kopli sadamatesse. Jahtide tarvis ehitati sadamakaide äärde eraldi randumiskohad – iga juurde redelid, et oleks mugav tekilt maale ronida. Sadamasse ehitatud tollitsoon ümbritseti kõrge traataiaga. Aia ümber rajati laiad haljasalad, et teatud halli-
ülilkondsed mehed saaksid hõlpsalt kõigil liikumistel silma peal hoida. Sadamasse ehitati tollihoone, mille ees asunud suure platsi nurgale jäigi meie kelder. See oli ka põhjuseks, miks me talu ajalooline ehitus moodsast olümpiasadama keskkonnast lõpuks kõrvaldada otsustati. Keldri merepoolsel küljel asunud taevasse kõrgunud iidne pärn õnnestus siiski meie pere palvel säilitada. Uue haljastusega sobis puu ideaalselt. Seega mingigi sümbol veel säilis ja seejärel ilmselt selle toel veel ligi paar aastakümnet elas me pere Uustalu merepoolsel talukoha südames, keset Miiduranna sadamat edasi.

Miidurannas asus mõni kelder ka merest eemal, lähemal heinamaadele. Osade talukohtade elumajad rajatigi merest kaugemale – küla künkapealsele, kus praegu kulgeb Muuli tee. Nii näiteks Ado talumaja iidset talukohta tähistab tänaseni säilinud maakelder. Kuigi rohtu mattunud, asub see traataiaga ümbritsetud eraldi krundil ja on Muuli teelt hästi nähtav.

Suure puu istutamine otse keldri küljele näis olnud iseloomulik koidudele mereäärsetele jääkeldritele. Otseselt ei tea, kas sel võis olla ka mõni praktiline funktsioon. Las-

tena oli nende suurte puude külge mõnus mõni tugevam rippumiskõis kinnitada, et siis kiirega või lihtsalt suure sõlme otsas rippudes määratult suuri kõhu alt õõnsaks võtvaid õhusõite teha.

Teine kelder, mis mul lapsepõlvest enamasti meenub, asus kohe mu sünnikodu naabruses Pirita-poolse Mardi talu krundil ja seda kutsuti Mardi Roosi keldriks. See oli pärast elumaja mahajätmist veel pikalt hästi säilinud. Lapsepõlves leidsin sealt mitu tsaariaegset münti, mis oleksid täna ehk teatud numismaatilise väärtusega, mida aga tookord eriti hinnata ei osanud.

Miiduranna jääkeldritest ilmselt suurim ja siiani väga heas seisukorras asub Jussika taga Aare Kööbi krundil. Raine Karbi projekti järgi omal ajal ehitatud imposantne eramu ulatub uhkelt üle naabruskonna hoonestuse ja on nähtav ka Tallinna lahest. Õnneks otsustas uus peremees omal ajal ajaloolise Ado talukoha jääkeldri siduda ehituslikult modernse elamuga ja nii moodustab see esteetiliselt loogilise osa suveköögist. Keldri betoonist võlvkaar on kesktelt ligi kahe meetri kõrgune ja ehitus ise on üle kaheksa meetri pikkune. On kolm eraldi ruumi, millest keskmine, kõige väiksem, oli mõeldud liha ja kala säilitamiseks. Ruumi laes on tänaseni hästi säilinud metallist konksud, mille otsa sai riputada terve sea lihakeha. Põrandal konksude all asus puidust kast, kuhu asetati Pirita jõest toodud jääkuubikud. 1944. aastal Tallinna pommitamise ajal olevat Jussi pere mitu päeva keldris varjunud. Nii on teadaolevalt jääkeldrit ka pommivarjendina kasutatud.

Meie koduloos on jääkeldritel väga oluline koht. Säilitagem olemasolevaid nii palju kui võimalik. Aga rajagem ka uusi. Kuna maalähedane eluviis on kogumas populaarsust, on täna Eesti ehitusturult võimalik tellida väga kvaliteetseid ja kauneid maakeldreid ka kõige nõudlikumale maitsele.

Ado talu Jussika maakeldri masiivne otsa-sein seest.

MÕTTEMÄNGUD

REEDEL, 24. NOVEMBRIL KELL 11

HAABNEEME PÄEVAKESKUSE II KORRUSE SAALIS

Lisainfo: Lehte Jõemaa, tel 56240688
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

KUULUTAB VÄLJA STIPENDIUMI 2000 EUROT

Soovime motiveerida ja tunnustada oma huvialal silmapaistvate tulemustega 16–22 aastast Viimsi õpilast või tudengit, kellel on:

- potentsiaal jõuda tippu antud alal;
- selge nägemus nii isiklikest sihtidest kui ka selle seotusest Eesti ühiskonnaga;
- tarmukust oma eriala tutvustamisel ja teiste kaasamisel Viimsi kogukonnas.

PALUME ESITADA TAOTLUS HILJEMALT 23.12.2023

Taotlus peab sisaldama:

- CV
- Motivatsioonikiri (kuni 1 A4)
- Taotluse põhjendus koos eelarvega
- Soovituskiri juhendajalt (digitaalselt allkirjastatud)

Valiku otsuse tähtaeg on 31.01.2024
Taotlus esitada e-posti aadressile: viimsiroty@gmail.com

AABITSA

Lavastaja Andrus Vaarik

KUKK

Andrus Kivirähk

VANA BASKINI TEATER

Mauno rollis Lauri Liiv

30.11 kell 19:00

Viimsi Artiumi balcbox saal

Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

Forus spordikeskus – kohalikule inimesele

FORUS spordikeskus, mis varem kandis Karulaugu spordikeskuse nime, tähistas sel sügisel oma viiendat sünnipäeva. Viimsilastele, aga ka kauge-malt tulijatele soovitakse pakkuda mitmekesist valikut sportimiseks. Keskuses treenib sadu lapsi, kuid ka lapsevanematel on võimalus samal ajal end sportlikult liigutada või näiteks keha kinnitada.

Kärt Radik

Viimsi Teataja
kaasautor

Eesti mõistes väga suures spordikompleksis on oma koha leidnud Viimsi korvpalliklubi, Martin Reimi jalgpallikool, US Tenniseakadeemia, Golden Club fitnessiklubi, Golden Dance Club, CFC spordiklubi, Viimsi lauateniseklubi, judoga tegelev spordiklubi Ookami, Kalevi jalgrattakool ning kergejõustiklasi treeniv Liidon spordiklubi.

Et igas eas spordisõbrad saaksid muretu trenni teha ning oma tervisel silma peal hoida, on keskuses koha leidnud ka spordimeditsiini ja füsioteraapia teenust pakuvad firmad: spordimeditsiini sihtasutus, füsioteraapia kliinik, Viimsi teraapiakeskus ja ilusalong Elegance. Ajast aega on hea tervise, enesetunde ja rahulolu garantiiks olnud mitmekesine toitumine. Forus spordikeskus, vaatega staadionile, pakub toitlustust Karulaugu Pesto, kellelt võib erinevateks sündmusteks ka cateringi teenust tellida.

Spordikeskus valmis avaliku ja erasektori koostöös

Keskuse juhataja Ain Kaljurand on kergejõustikutustaustaga, osaledes koolipõlves aktiivselt erinevate vanuseklasside Eesti meistrivõistlustel. “Pärast keskkooli lõpetamist soovisin saada kehalise kasvatuse õpetajaks ja treeneriks. Vigastus tõmbas aga sellele kriipsu peale, kuna ma ei olnud võimeline sooritama ülikooli sisseastumisel keha-

lisi katseid. Kui Tondi tennisekeskuse juhataja Marek Kaleta kutsus mind Viimsi spordikompleksi juhtima, olin ma siiralt õnnelik, et saan jälle spordi sees olla,” räägib juhataja oma taustast ja jätkab: “Ise ma spordikeskuse loomise alguse juures, aastatel 2015–2016, ei olnud, kuid vallas oli selge soov rajada Viimsi keskusesse multifunktsionaalne spordiareen. Minu meelest on keskus hea näide sellest, kuidas avaliku ja erasektori koostöö kõige paremal moel toimib.”

Minnes tagasi ajalukku, siis enne spordikeskuse rajamist asus samal kohal piltlikult öeldes suur saal. Esimene hankekonkurss tulemusi veel ei andnud, kuid teisel katsel võitis selle Urmas Sõõrumaale kuuluv Tondi tennisekeskus. Ehitustööd teostas Mapri Ehitus ning tööd algasid 2017. aastal, maja sai valmis 2018. aastal. “Mina liitusin meeskonnaga 2018. aasta alguses, kui hoone karp oli juba püsti ning käis viimase lihvi andmine. Minu vastutada jäi spordikeskuse ehitustööde lõpuleviimine ja keskuse juhtimine. Viimased kuud ja nädalad olid päris pingelised, sest septembri alguseks pidi hoone olema valmis külaliste vastuvõtmiseks. Ka erinevad spordiklubid olid sellega juba arvestanud. Hoone saigi õigeaks ajaks valmis,” on juhataja tänulik nii ehitusfirmale kui ka kogu meeskonnale.

Täna sel päeval kummitab keskust juba ruumipuudus, kuigi hommikused ja lõunased ajad vajavad veel tublisti täitmist. “Kõige suurem nõudlus on õhtul kella neljast kaheksani. Kes vähegi saab hommikuti trennida, need on väga oo-

FORUS Spordikeskus Viimsi hoone. Foto: erakogu

datud, sest siis leidub kõige rohkem vabu aegu. Rõõmsaks teeb see, et väga paljud noored on meid üles leidnud ning noori on Viimsis ju palju,” räägib Ain Kaljurand rõõmudest ja väljakutsetest.

Spordikeskuse kolm ankrut

Suure pildi nägemiseks teeb keskuse juhataja siinkirjutajale majas ekskursiooni, mille ajal tutvume nii korvpallisaali, tenniseväljakute, Golden Clubi võimaluste kui ka spordimeditsiini keskusega. “Piltlikult toetub spordikeskus kolmele suurele vaalale, milleks on korvpall, tennis ja Golden Club oma jõusaali ja erinevate rühmatreeningutega. Väga suur osa regulaarsest sporditegevusest moodustab ka jalgpall, kuid jalgpallurid tegutsesid peaaesjalikult välitingimustes.”

Korvpalliklubi Viimsi

Kolmandat aastat järjest mängib tänavu juba oma 21. sünnipäeva pidanud korvpalliklubi Eesti-Läti liigas. Kui debüüthooajal löödi üks pauguga lahti ja teeniti ühisliigas lausa hõbemedal ning mullu saadi Eesti meistrivõistlustel neljas ja karikavõistlustel teine koht, siis tänavu peavad põhivastutust kandma nii klubi enda kasvandikud kui ka noored üle Eesti. “Klubi juhataja Tanel Einaste oli alates ehitustevõtmise algusest kogu aeg protsessi juures. Korvpallurid teadsid täpselt, millised peavad välja nägema väljakud, garderoob ja tribüün ning need tellisid ka spetsiaalse pörandi.

Mulluse hooaja viiendat pronksi-seeria mängu Pärnu Sadama vastu vaatas tribüünilt kokku 1324 fänni. See on tõeliselt uhke number! Nüüd peavad Viimsi oma noored n-ö kaela kandma hakkama ja toetaval publikul on selle juures hindamatu roll,” ütles Ain Kaljurand.

Tennisemängijate paradiis

Viimsi spordikeskuse tenniseväljakutel on mänginud nii äsja karjääri lõpetanud Anett Kontaveit kui ka Kaia Kanepi. “Tenniseväljakute puhul teadsime me täpselt, millised need peavad olema. Kõige olulisemad on kaks omadust: kate ja valgustus. Kui need on korras, on tennisemängija õnnelik, muu teda ei huvita,” lähme tennise peale üle.

Tennis on laste hulgas väga populaarne ning US tenniseakadeemia gruppidesse on lausa järjekorrad. Kokku treenib Forus spordikeskuses 280 last, lisaks saavad ka täiskasvanud tennisemänguga tutvust teha. “Spordis ja kultuuris sõltub palju eestvedajast. Korvpallist juba rääkisime, jalgpalli veab Viimsis endine Eesti koondislane Marti Reim, tennist endine mängija Roland Kiil. Roland ei ole küll tippmängija olnud, aga olnud aastaid tennises ja pühendunud,” räägib Ain Kaljurand ala populaarsusest.

Jõusaal on avar ja hästi varustatud

Golden Club ei vaja jõusaalifännidele kindlasti tutvustamist – kes korra mõnes selle saalis viibinud,

teab, millega tegu. Avarad treeningvõimalused, mitmekesised rühmatreeningud ning garderoobis ei pea trügima ja õlg öla kõrval riideid vahetama. Viimsi klubi 500-ruutmeetrisel alal leiab laia valikut nii kardio kui ka erinevaid plokkseadmeid. Kogu jõusaalivarustus on maailma tipptootjalt Life Fitness ja Hammer Strength. Jõusaalis toimetavad valvetreenerid, aga palgata saab ka personaaltreeneri. “Noortel soovitatakse kindlasti alguses treeneri nõu kuulata, et valed harjumused külge ei jääks ja asjatuid vigastusi ei teki,” julgustab sporditustaiga inimene alati nõu küsima.

Tuleviku võtmesõnaks on koostöö

Räägime keskuse juhatajaga ka tulevikust, sest hoolimata viiest küllaltki edukast aastast soovitakse klientidele ja spordisõpradele alati midagi uut pakkuda. “Hiljututi, kui viienda sünnipäeva puhul torti söime, rääkisime päris palju tulevikust. Tulles veelkord tagasi korvpalli juurde, siis meistriliiga tasemel klubi tekkimine Viimsisse on parim reklaam üldse. Kui läbi hooaja tehtavates teleülekannetes reporter räägib, et alustame siit Viimsi Forus spordikeskuse saalist, siis see on hea reklaam. Eraldiseisvalt teevad kõik klubid ja teenusepakujad endale promo, aga potentsiaali on kindlasti ühistegevustes ja üritustes, mida mina koordineerida üritan. Seega järgmiste aastate võtmesõnaks on kindlasti koostöö ja keskuse toimimine tervikuna,” ütles Ain Kaljurand tulevikku vaadates.

■ Lisainfot Forus spordikeskuse, treeningute, kampaaniate ja ürituste kohta leiab kodulehelt goldenclub.ee/viimsi/keskus/tutvustus/ või Facebookist www.facebook.com/ForusSpordikeskusViimsi.

Esmaspäeval, 27. novembril kell 18
Viimsi Raamatukogus

FILMIÕHTU

“Päikeseaeg”

Vestlevad ajakirjanik ja filmikriitik Annika A.Koppel ja filmi režissöör Liis Nimik

Sisepääs tasuta.

Vimpsiku
jutu- ja mängutund

18. novembril kl 13

Viimsi Raamatukogu laste- ja noorteosakonnas

AHOI, LOGOPEED

**ERIPEDAGOOG-
KLASSIÕPETAJA**

ERIPEDAGOOG

EELDUSED	MIDA PAKUME?
- õpetaja puhul magistrikraad või selle omandamine ja õpetaja kutse (NB! Selle puudumisel toetab kool taotlemist); - tugispetsialisti puhul erialane magistrikraad; - kutsumus õpetada noori ja nendega koos kasvada.	- sõbralikku ja toetavat meeskonda; - mentorlust nii alustavale kui kogunud õpetajale; - motiveerivat palka; - koostööd erialaspetsialistide koosneva tugimeeskonnaga; - tasuta ujumist Viimsi koolis (ujula valmimisel järgmisel õppeaastal Randvere koolis); - tasuta bussisõitu Viimsi vallas; 56 kalendripäeva puhkust suvel; - võimalust töötada moodsas koolimajas ja panustada kooli arengusse.

Kandideerimiseks palun saada CV ja magistrikraadi (diplom koos akadeemilise õiendiga) või õpinguid tõendava dokumendi koopia ning õpetaja kutse olemasolul seda tõendava dokumendi koopia esimesel võimalusel e-posti aadressile roosika@randverekool.edu.ee

Arvo Raja: ka Austraalia ja Uus-Meremaa maratonirajad on nüüd ära proovitud

SUUSATAMINE Selliselt saab Leppneeme kandi tuntud pikamaasuusatamise fanaatik Arvo Raja oma sellesuvisel huvitava ettevõtmise kokku võtta. Taolise maailma kuklapoolele mineku tingis uus väljakutse. Sest kuigi Arvo kuulub kolme kaaslasega nende Eesti suusameeste hulka, kes on aastast 1998 sõitnud senini kõikidel Estoloppeti sarja 127 võistlusel ja kuulub tiimi "Alati kohal!", siis praegu on tal käsil maailma pikamaasuusatamise sarja Worldloppet meistriks saamine.

Kaarel Zilmer
suusaõpetaja

Selleks peab ta aga sõitma kümnel erineval maratonil, millest üks peab teoks saama väljaspool kodumandrit. Sedasi tekkis nii temal kui ka mitmetel teistelgi meie suusatajatel plaan osaleda Austraalia Kangaroo Hoppetil ja Uus-Meremaa Merino Musteril. Et need jäid kenasti lõunapoolkera suusahooaega – augustikuu lõppu ja septembri algusse ning ka suvepuhkuste sisse –, asuski Eestist tee 17-liikmeline reisiseltskond, kellest 15 ka maratonisõidud ette võttis.

Muljed nii suusasõitudest kui ka muidugi selle kandi vaatamisväärsustest ja erilisest loodusest kujunesid äärmiselt paeluvateks. Ja ka maratoni korraldajatele oli päris suur üllatus, kui äkki tuli platsi kamp eestlasi, olles kohalike maratonaaride kõrval kõige suuremaks välissõitjate rühmaks.

Austraalia maratonisõit

Sealne suusatalv algas kenade lumeoludega juulis, aga kuu aega hiljem oli esmakordselt viimase 50 aasta jooksul seis selline, et kaaluti isegi maratoni ärajätmist. Viimases hädas mindi aga siiski kuskil 1650–1750 meetri kõrgusele mägedesse ja leiti seal piisavalt lund. Sealsete rohkete mäesuusaradade kõrval tekitati niimoodi võimalus ka murdmaasõiduks.

Omaette huvitavaks seigaks kujunes aga see, et sellise erakorralistes tingimustes toimuva sõidu arvessemine ku osas tuli luba hankida Tartust. Seal asub Worldloppet peakontor ja eestlanna Epp Paali käe all juhitakse ka kogu sarja toimimist. Kuulanud kõik asjaolud ära, tehtigi otsus, et kuna üks osa suusatajaid oli ju tulnud erinevatest

Uus-Meremaa maratonirada kulges lambaäedikute vahel. Fotod: erakogu

Unikaalne Merino Musteri maratoni-medal võtab suusahundi Arvo Raja näo nauerule.

maailma otstest, et oma masterisõit ära teha, siis korraldatigi n-ö avatud raja sõit. Eks sellist erilahendust oleme me isegi pakkunud, kui kaugelt tulnud maratonaarid tahavad Tartu maratoni osaluse kirja saada ning templi maratoni passi. Siis on vaadatud Eesti eri paigus ringi ja asendusmaraton ongi teoks saanud.

Eestlaste sõidudki said sõidetud ja kohe löödi templid ka igauhe maratoni passi. Seejärel oli taas võimalus ka laiemalt ringi vaadata. Nagu Arvo Raja rohketest piltidest näha, siis hetki ja vaadatavat leidus. Tehti ka mitmeid ühispile, kus peal nii meie kui ka Austraalia suusaveteranid. Et nüüd on vastastikku ka maratonirajad läbi proovitud, siis oli jutu käigus igasugust võrdlemist. Tuleb tunnistada, et Tartu maraton on maailmas kõrgelt hinnatud ja kel siin veel käimata, sel on see kindlasti plaanis.

Imekauneid Austraalia suusakeskusi tuntakse üldnimega South Alps.

Suund Uus-Meremaale

Eesti suusarühm aga siirdus edasi Uus-Meremaale, kus sealses kuulsaimas murdmaakeskuses Snow Farmis toimus juba 28-aastase traditsiooniga Merino Musteri maraton. See keskus võttis maratonisõitjaid vastu suurepärase lumeoludega, mida kasutas oma treeninguteks ka USA murdmaakoondis eesotsas olümpiavõitja Jessica Digginsiga. Edasi-tagasi lookleval maratonirajal sõideti kolm ringi, kus siis meie sõitjate rohkuse tõttu kõlas pidevalt ikka "Estonia" ja jälle "Estonia". Kui sõidud sõidetud, siis peeti veel mitmeid ühiseid maratonisõitjate koosviibimisi, kus jagati tunnustust, aga nauditi ka selle sõpruskonna ühtekuuluvust.

Arvo Rajal sai sedasi koos kaaslastega oma selle suve eesmärk täidetud ja nüüdseks on Worldloppet meistr tunnustuse saamiseks tal vaja sõita veel vaid üks maraton kuskil Euroopas. Ise arutleb ta, et selleks võiks olla prantslaste La Transjurassienne või Itaalia Marcialonga, mida ta senini veel sõitnud pole. Siin on aga peamiseks mureks, kuidas Estoloppeti ja nende eelpool mainitud maratoni kuupäevad klapivad. Sest kui samal ajal mujale minna ja meie kodustest maratoniidest üks ära jätta, siis lähaks senini toimiv võrratu ja aastatepikkune saavutus – kõikidel Eesti sõitudel kaasalöömine – kaduma. Aga eks aeg anna arutust, sest pole ju teada, kuidas uue talve lumeolud meie maratoni kalendrit mõjutama hakkavad ja kas siis ikka Arvol ka mujale põikamine võimalikuks osutub.

Igatahes treeningud käivad ja samas tuleb ka korraldusajal pidevalt silm peal hoida. Oma töökohustuste tõttu Elektritsentrumi projektijuhina tuleb muidugi kõike spordiharrastusega seostuvat võimalikult aegsasti planeerida. Nagu nüüd ka suviste suusareiside puhul, mille kavandamist sai alustatud juba aasta alguses. Hea, et seda kõike on saanud teha ühiselt ja juba 20 aastat toiminud Eesti Worldloppet klubi kaudu. Nüüdki ühendati oma liikmete suusasoovid, ringivaatamise huvid ning eks siis igaüks vaatas, kuidas ka muud eluolulised tegemised selle reisi ajaks paika saada.

Rajade perel aga lisandus omaette soov, et miks mitte ei võiks sinna maailma kuklapoolele suusasõitu tegema minnes saada sedasi tähistatud ka 40. pulma-aastapäev. Kaunis ja omanäoline soov saigi teoks!

Teated

Aktiivselt tegutsev bowlinguklubi

■ Viimsi Pensionäride Ühenduse (VPÜ) bowlinguklubi on tegutsenud juba 15 aastat. Igal aastal osaleme eakatele korraldatud võistlustel nii Tallinnas, Tartus kui ka Helsingis.

Oktoobri lõpus olime sõpruskohtumisel Helsingis, kus mõistsime, mida võivad teha harjutamine ja head tingimused. Helsingi võistkonnas oli mitmeid mängijaid, kes on alaga tegelenud üle 50–60 aasta. Klubi on neil üle 200 aktiivse tegutseja, kelle käsutuses on 36 rajaga hall. Klubi liikmed maksavad aastamaksu, mis võimaldab harjutada igapäevaselt kuus tundi päevas. Mõned vanemad tegijad ei käigi harjutamas, sest võistlusi on nii sageli, et ainuüksi neist piisab vormi hoidmiseks.

Oluline vahe on ka mängupallidel. Soomlased kasutavad eranditult isiklikke vindipalle, mille tabamiseefektiivsus on oluliselt suurem meie kasutatavast otsepallidest. Meil on vaid üks võistleja, Väino Tomingas, kes kasutab vindipalle ja tema tulemus oli ka kõige lähemal soomlaste tippudele (üldarvestuses 4.). Vindipallid vajavad aga erilist määratud radu, mida suudetakse tagada vaid Tallinnas Akadeemia tee mängusaalis.

Kui soomlastega on meie taseme vahe suur, siis Eesti eakaaslastega võisteldes oleme tavaliselt võistkondlikult saanud kolme parema sekka. Oktoobri alguses osalesime Tartus korraldatud võistlustel, kust õnnestus napilt Tartu spordiveteranide koondist edestades karikaks Viimssisse tuua. Seal osales viis võistkonda – 29 meest ja 17 naist – ning meie mängijad said individuaalselt igat karva medaleid.

Meie klubi korraldas novembris võistlust Viimsi Kuul, kus osalesid ka Tallinna linnaosade võistkonnad ja Tartu spordiveteranid. Sel aastal tuli Viimsi klubi Haabersti ja Kesklinna võistkondade järel kolmandaks.

Olen kuulnud pisut üleolevat suhtumist bowlingusse ning arvamusi, et ala ei nõua erilist liikumist. Helsingis võisteldes oli mul õhtuks tehtud 14 400 sammu, seda 5,5-kilost bowlingukuuuli sõrmede otsas tassides.

Peka Ringo

VPÜ bowlinguklubi esimees

Tartust võidukarika toonud Viimsi võistkond (vasakult): Natali Lorup, Evi Märtin, Peeter Lõhmuste, Peka Ringo ja Ruslan Dontsov. Foto: erakogu

Edukas esinemine fitnessi maailmameistrivõistlustel

■ Hispaanias Santa Susannas toimunud IFBB (International Fitness and Bodybuilding Federation) kultuuri ja fitnessi maailmameistrivõistlustel saavutas viimsilane Emma Haas oma põhikategoorias, bikiinifitnessis, 16–20-aastaste junioride +166 cm pikkuse seas 2. koha. Projekti toetas Viimsi vald.

"Sellise tulemusega MMilt koju tulek on võimalik ainult tänu minu treenerile Betti Treile, kes on sel teekonnal mulle suurimaks toeks ja eeskujuks," ütles Haas.

Emma Haas võistlustel. Foto: erakogu

Emma Haas alustas jõusaalis treenimisega 2019. aasta sügisel. Eesmärk lavale jõuda sai alguse aasta hiljem ja nii saab öelda, et bikiinifitnessiga on neiu tegele- nud kolm aastat. Spordil on tema südames alati eriline koht olnud, kuid antud ala meeldib talle eriti, kuna see nõuab tohutut tööd, pühendumust ja aega – see on sport, mida teha eelkõige iseendale. "Lisaks kingivad trennid pea igapäevaselt võimaluse iseend ületada ning tõeliselt eriline on veel võistluste eelne periood, mil töö iseendaga on veelgi sügavam," ütles ta. Kõige keerulisemaks peab Haas just aja jaotamist treeningute ja ülikooliõpingute vahel ning tõdeb, et tal tuli ette ka hetki, mil see tundus lausa võimatu olevat. "Minu eesmärgiks on olla oma järgmisel hooajal junioride bikiinifitnessi Eesti ja maailmameister," sõnas Haas lõpetuseks.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude langetamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Ehitus

Worx OÜ teostab Viimsi, Pirit ja Mähe piirkonnas elamute erinevaid ehitus- ja renoveerimistöid. Info tel 511 4761, info@worxest.ee.

Tänavakivide paigaldus. Parklate ja kõnniteede ehitus. Ormikivi OÜ – info@ormikivi.ee, www.ormikivi.ee, tel 525 5851.

Laadur-ekskavaatori teenustööd, lammutustööd, ehitusprahi koristus ja õue koristustööd. Tel 507 4178.

Vahetan boilereid, WC-potte, segisteid, valamuid; pesumasinate ühendamine ja vanade äravedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-post looduse.3@gmail.com.

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509, Andres.

Teostame erineva pinnakattega majade katuste, fassaadide ja

tänavakivide pesu ja kaitsetööstust. Tel 5650 3489.

Ehitus ja renoveerimine: katused, terrassid, kipsitööd, üldehitus. E-post info@ehituspuusepad.ee, tel 5688 0841, www.ehituspuusepad.ee.

Aedade ja piirete ehitus, renoveerimine ja värvimine. Hinnad soodsad. E-post info@piirde-meistrid.ee, tel 5688 0841, www.piirdemeistrid.ee.

Soodne maalitöö, tapetseerimine ning laminaat- ja puitparketi paigaldus vilunud meistritel. Tel 5624 1861, Martin.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja viimistlustööd. Korterimajade renoveerimistöid. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. E-post mehitus@gmail.com, tel 5352 9476.

Teostan Viimsis ja selle lähiumbruses plaatimistöid ning saunade ehitust nii era- kui ka äriklientidele. Usaldusväärne ja pikaajaline kogemus. Tel 5564 1910.

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljastustööd. Tel 566 76629, e-post info@viimsikivi.ee, koduleht www.viimsikivi.ee.

Eramute ja korterimajade fassaadide soojustamine, krohvimine, rekonstrueerimine, pesemine, värvimine ja disainimine. Aitame leida

parima lahenduse teie fassaadile. Tel 5647 4077, info@europlaster.ee.

Muud teenused

Veoteenus/kolimine. Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja äravedu, sh rämpsua-äravedu. Metallijäätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tehtud töö registreerin Päästeametis. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb õmblus- ja parandustöid ning õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Vanaraua ja kodumasinade (v.a külmikud, telerid) TASUTA ÄRAVEDU (õuest, garaazist). Plekk, torud, vinklid, postid, aiavõrk, mahutid, vannid, boilerid, kraanid, tööriistad, mootorid, pesumasinate, pliigid, autoosad, akud, kaablid jne. Korterist, majast väljatassimine tasuline. Külmikute, telerite äravedu tasuline (10–30 eurot). Lammutamine, lõikamine kokkuleppel. Kirjutage carinveix@hotmail.com või helistage tel 5550 5017.

Kogemustega õmbleja teostab Viimsis Aiandi teel parandus- ja õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiit.

Koduteenus – juuste lõikus eakale

ning puudega abivajajale. Tel 5592 8588, Kaie.

Eratunnid. Pikaajalise töökogemusega matemaatikaõpetaja annab eratunde Viimsis 5.–9. klassile. Aitan korrata eksamiks ja gümnaasiumi katseteks. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Koduõpetaja aitab õppimises (erinevad ained). Tel 5558 0454.

Ost, müük, rent

Ostame absoluutselt igas seisus autosid. Kustutame ARKist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Uuemate ja vanemate raamatute ja vanavara (fotod, postkaardid, margid, rahad, mänguasjad, heliplaadid, suveniirid, tarbeesemed jm) ost. Tel 514 0618, Andres.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimise esemeid. Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan kasutuseta jäänud, seisva sõiduki: sõiduauto, maastur, kaubik. Sõiduk võib olla rikkem, mitte sõidukorras. Oodatud on kõik pakumised, ka nädalavahetusel. Vajadusel võtan sõiduki arvelt maha ja tulen järgi puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, e-post skampus@online.ee.

Müüa kuiv kaminapuu 40 l võrgus. Tasuta transport al 30 võrku. Hind al 4,20 € võrk. Suurema koguse ostjale soodustus. Tel 507 9940.

Kuivad küttepuid 50 l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598, e-post pakhalupuu@gmail.com.

Kuivad küttepuid 40 l võrkudes: lepp 6 eurot võrk, sanglepp 7 eurot võrk, kask 8 eurot võrk. Ümar puitbrikett 10 kg võrk 5 eurot. Hinnad sisaldavad transporti koju kätte, aitame ka kuuri ladustada. Tel 528 8224.

Küttepuid müü! Tarnime kuiva 30/40/50 cm pikkust lepa- ja kasehalgu konteineris või võrkkotis. Transport lisandub hindadele. 30 cm lepp ja kask – 4,22 kuni 7,7 eurot kott; 30 cm lepp ja kask – 130 kuni 160 eurot konteiner; 40 cm lepp ja kask – 112 kuni 140 eurot konteiner. Küsi pakkumist, lisades juurde tarneaadressi ja täpsustuse puidu osas. Tel 553 8500, e-post pojeng@pojeng.ee.

Pakun tööd

Soovin leida osalise tööajaga (2–4 päeval nädalas) hooldajat-abilist kahele vanurile Haabneemes. Kasuks tuleb valmisolek söögitegemiseks. Soovi korral saame pakkuda õbbimisvõimalust. Kontakt telefonil 5887 5612, Raja Turu.

Viimsi valla eakate jõulupidu

Laupäeval, 16. detsembril kell 14–16
Viimsi koolis (Randvere tee 8)

Esinevad:
Kergemuusikakoor ViiKerKoor dirigent Indrek Umberg
Nele-Liis Vaiksoo ja Olav Ehala

Peojuht:
Peep Raun

Tantsuks musitseerib:
Andrus Kalvet

Üritus on kõigile tasuta

Tule suutervise kontrolli! Kõik suuhügieenisti teenused -10%!

☎ 60 999 10
www.viimsihambakliinik.ee

Oleme Haigekassa partner täiskasvanute hambaravi, laste hambaravi ning proteesiravi osas. Viimsi Hambakliinik asub Viimsi Äritares, Paadi tee 3-212, teisel korrusel, Haabneemes. Tegevusloa nr. LO4228

Pakkumine kehtib kuni 30.nov.2023

HOONETE SOOJUSTAMINE PUISTEVILLAGA

ISOVER
SAINT-GOBAIN

5016689
WWW.PUISTEMEES.EE

PÜHAPÄEV, 03.12.2023 kell 17
VIIMSII ARTIUM (kammersaal)

BEATI MANDOLINI

≡ JÕULUAEG TÄIS VALGUSSÄRA ≡

Ajatud jõululaulud Itaaliast ja Sitsiliast
+ Tõnu Raadiku talvelaulud

Pääsmete eelmüük: PILETILEVI
Enne algust kaardiga maksta ei saa

Rae vs Viimsi

SAMMUVÕISTLUS ALGAB!

Sammuvõistlus kestab
01.–30.11.2023

Eesmärgiks on teha päevas keskmiselt 7000 sammu.

Mõlema valla parimale sammujale peaauphind ning lisaks loosiauhinnad eesmärgi saavutanute vahel.

Osalemiseks laadi alla www.thefitsphere.com lehelt alla mobiilirakendust ning liitu võistlusega „Rae vs Viimsi“ Aita oma vald võidule!

JÕULUKONTSERT
“JÕULURÕÕM TANTSIDES”

2. DETSEMBRIL KELL 11
VIIMSI HUVIKESKUSE SAALIS

Teile esinevad:

JJ-Street
Staarikool
Active Studio
Zumba Kids Jr.
Kaie Kõrbi Balletistuudio
Hea Tuju Stuudio Lastetants

AVATUD ON KOHVIK!
SISSEPÄÄS KÕIGILE TASUTA!

LUMEN
— JUBA 30 AASTAT —

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

Asume
Viimsi Äritares ja Viimsi SPA majas

Helista **601 1812** ja vaata www.lumen.ee

Oleme Haigekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: LO2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

Eramajade ehitus
Siseviimistlustööd
Üldehitustööd
Tänavakivi paigaldus

5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

VIIMSI EHITUS

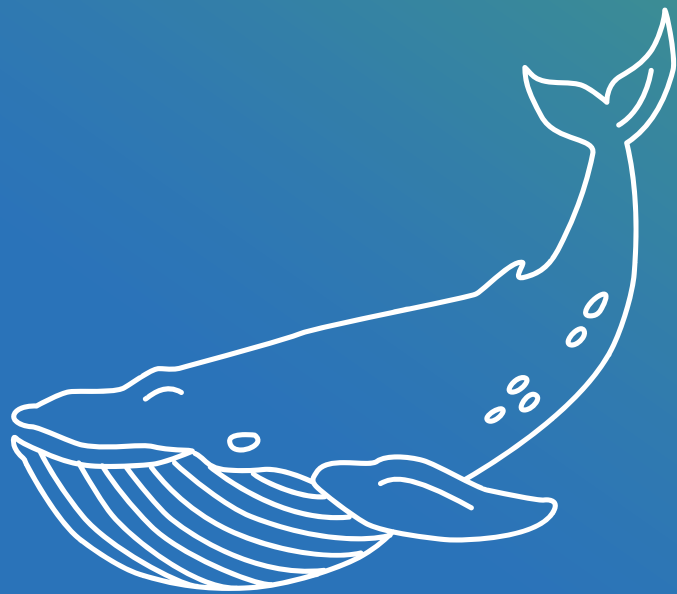

Allahindlus kogu perele.

Kõik prilliraamid kuni -80% soodsamalt.

Viimsi Pere Optika | Viimsi SPAs, Randvere tee 11 | +372 601 1570 | E-R: 09.30-18.00
www.pereoptika.ee

 PERE OPTIKA

VIIMSI KAASAV EELARVE

Tule ja anna oma hääl!

Teeme koos Viimsi elukeskkonna paremaks.

Kaasava eelarve 2023 ideede
hääletamine 1.11–30.11.2023.

Viimsi Huvikeskus
Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 6 028 838
viimsi@huvikeskus.ee

NOVEMBER VIIMSI HUVIKESKUSES

TÖÖTOAD, LOENGUD, KOOLITUSED

JÕULUPÄRJA TÖÖTUBA

17.11 KELL 19.00; 18.11 KELL 11.00
24.11 KELL 19.00; 25.11 KELL 18.00

AKSESSUAARI TÖÖTUBA - JÕULUKINGITUSED

18.11 KELL 15.00

ISADEPÄEVAHÕNGULINE JAAPANI TAIKOTRUMMIDE KOOLITUS

19.11 KELL 17.00

LILLESEADE KOOLITUS

25.11 KELL 12.00

LOENG NAISTELE

26.11 KELL 12.00

AKVARELLIDEGA JÕULUKAARDI VALMISTAMISE TÖÖTUBA 30.11 KELL 18.30

Osalemine ainult eelregistreerumisega

ETENDUSED

KOMÖÖDIAETENDUS "PILLE PÜRG - KÖBUS JA LÖBUS"

24.11 KELL 19.00

LUSTAKAS KOMÖÖDIA "KAHETEISTKÜMNES ÖÖ"

26.11 KELL 19.00

Teatripiletite müük Viimsi Huvikeskuse kontoris toimub
kolmapäeviti kell 10.00-16.00. Piletite eest saab tasuda nii
sularahas kui pangakaardiga.

KONTSERT

RAHVAMUUSIKAANSAMBEL PIRITA 40. JUUBELIKONTSERT

25.11 KELL 16.00

NÄITUS

VIIMSI FOTOKLUBI ÜHISNÄITUS
KUNI 25.11

TUTVU LÄHEMALT
WWW.HUVIKESKUS.EE

Unustamatud – Natalie & Nat King Cole Tribute.

Marvi Vallaste
Marti Tärn
Allan Järve
Rain Rämmal
Ramuel Tafenau

17.11 kell 19

**Viimsi
Artium**

viimsiartium.ee

ELAVA MUUSIKA ÕHTUD BLACK ROSE PUBIS

Bändid alustavad 21:00

24.11

DJ Einar Kapp
Videodisko!

01.12

South of Savoy

08.12

Jüri Homenja

15.12

**Boogie
Company**

Lauabroneeringud on tasuta, walk-in TASUTA.
Broneerides laua ootab sind ees maitsev antipastivalik tervitusjoogiga!
Broneeri laud www.vabalaud.ee - lisainfo 5628 2261

VIIMSI SPA ILUKESKUS KUTSUB KÜLLA!

UUS!

Anna oma küüntele värske maniküür
armastatud brändiga VICTORIA VYNN!

Lai värvivalik, kvaliteetne tulemus ja
Viimsi professionaalseim teenindus

MEESTE TERVISE KUU raames
Tres Homme meeste näohoolitsus
ja kõik meestetooted kuni 30.11

-20%

BRONEERI HOOLITSUS SPA.SPATALLINN.EE

VIIMSI JazzPopFest

25.11.23
Viimsi Artiumis

12.00
Vokaalansamblite
konkurss

15.30
Kooride konkurss

19.00
Lõppkontsert

peaesineja
Alika
koos bändiga

Festivali kunstiline juht
Aarne Saluveer

Viimsi Artium

EESTI KULTUURKAPITAL

UULITS

AS Viimsi Keesitus
Viimsi aed ja kooli ühiskond

Aiakoda
Hea aed tagab hea naabri

VIIMSI GÜMNAASIUM

VIIMSI VALD

DELICE

14.11–04.12.2023

**Kosmeetika
advendikalender
2023**
Bell HYPOAllergenic
1 tk

79,00
tavahind 119,00

–33%

Hawaii pannipitsa

Delice
kg

8,49
tavahind 10,49

–19%

Poke soolalõhega

Delice
kg

15,99
tavahind 19,99

–20%

**Kuninglik sõõrik
vaarikatäidisega, sulatatud**

Delice
~65 g

~0,79
tavahind ~1,03 / 12,99/kg

–23%

Juust Royal Gouda Black

Valio
200 g

2,29
tavahind 3,69 / 11,45/kg

–37%

**Rõstitud ja soolatud
pistaatsiapähklid**

Premium
250 g

4,99
tavahind 6,99 / 19,96/kg

–28%

**Must tee Assam Irish
Breakfast või mahe roheline
tee Classic Green, 25 x 1,5 g**

Ronnefeldt
37,5 g

5,99
tavahind 7,89 / 159,73/kg

–24%

Pakkumised kehtivad 14.11–04.12.2023 või kuni kaupa jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus.